Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

L. Luciani Samosateni Dialogi qui infra scripto carmine suis nominib⁹ explicantur/ad comendā linguam et facundie cultum nanciscendum oppido q̃ aptissimi.

Vitus Vuerlerus Lectori.

Lucius excultos/placido sermone/lepores
Explicat in varijs: cultior: ipse: libris
In qb⁹ est virt⁹: Scapha/Scipio/sic Palinur⁹
Et simul Herculei: nomina clara: ducis
Optimus orator/vates celeberrimus idem
Caetera et arbitrio: versat vbiqz: suo
Rusticus es: quid ni? si non virtutibus vltro
Eximijs docti: commoneare: viri.

L. Luciani Samosateni Dialogi qui infra scripto carmine suis nominib[us] explicantur/ad comendã linguam et facundie cultum nanciscendum oppido q̃ aptissimi.

Vitus Bverlerus Lectori.

Lucius excultos/placido sermone/lepores
Explicat in variis: cultior: ipse: libris
In q[ui]b[us] est virt[us]: Scapha/Scipio/sic Palinur[us]
Et simul Herculei: nomina clara: ducis
Optimus orator/vates celeberrimus idem
Caetera et arbitrio: versat vbiq[ue]: suo
Rusticus es: quid ni? si non virtutibus vltro
Eximiis docti: commoueare: viri.

Viti Uuerleri Sultzueldij
Philosophie Politioris magistri Ad modestissimū et honestissimū Adulescentem Alexandrum Dragstadiū Eysleben. discipulū suū domesticū epistola.

BIBLIOTHECA REGIA MONACENSIS

q

[Q]Um super latina quaedam / et hec non parum multa variorum scriptorum volumina in manus sumpsissem: Alexander mi iucūdissime / atq; amabilissime / Non omnino intempestiue se tunc obtulerunt Luciani Samosatensi hominis sane docti / nec ineruditi / opera: tum de veris narrationibus perscripta luculentissime: tum de alijs quoq; rebꝰ reconditis: ac scitu dignissimis pulcherrime / verissimeq; elucubrata. Quae dum ordine suo. Dij boni vix verbis consequi possum / quanto gaudio: quantaq; animi alacritate. vt queq; erāt collocata: tumultuose / et saluatim percurrissem. Incidi tandem in eiusdē auctoris Dialogos: tanto dicēdi lepore: tanto cultu: tanta deniq; verborum elegācia cōcinnatos / vt dicere ausim illorum frequentem ac sedulam Lectionem: et ad linguam lacialiter excolendam: et ad vitam nostram salubriter instituendam fore proculdubio accōmodatissimā. Nos accuratiꝰ dum iterum atq; iterū perlegerem. Res sane digna visa est / quae oculis multorū subijceret. Ne in hac Lipsensi litteraria palestra / et amplissima / et florētissima in qua / quū aliarum artium fere omniū: tum potissimum politioris litterature nunq̄ satis laudatum stu

dium ita viget / colit / augeturq; indies magis. Ita optimus quisq; ex Vatum / oratorumq; numero / ea interpretatione / quae accuratissima / et diligentissima esse potest / studiosissimis / et bene natis scholasticis enarrat / Solus Lucianus. nulla sua culpa / se quasi desertum / et in medio relictū esse / ab hominibus harum artium doctissimis / et disertissimis professoribus cōqueri iure possit. Nos itaq; / vel hac sola causa: meo iudicio sicut honestissima: ita fortasse nō nihil fructus et vtilitatis allatura / quosdā libellos a Luciano nitidissimo auctore ad modum Dialogorum exaratos. ac nostra (vt spero) opera curiose / diligenterq; castigatos / typis venustioribus effigiari: et in publicum prodire permisi / tibiq; / ac omnibus cupidis eiusdem studij iuuenibus: breuibus quibusdam cōmentariolis lucidissime illustrare / et planissime: vt mihi facere videor: interpretari cōstitui. Cui aūt hos q̄ tibi potius nuncupatim dedicarem - non facile veniebat mihi in mentem. Tibi inq̄: mi Alexander suauissime. Qui culta / cultissimorum Poetarū / ac Oratorū / studia ita sicienter / et auide hauris: ~~ve nō tam stimulo q̄ freno quādoq; egere videaris~~. Agitur iam: ni fallor: annus secūdus / cum in cōtubernio meo mecum degens: me audis diligenter: obseruas fideliter: reuereris amās mihi soli des operam / nō assiduā modo: sed et alacrē Quare tua hac peruigili cura / studioq; nō penitēdo in tam imbecilli presertim adhuc etatula tantos iam progressus vtraq; lingua fecisti: vt ipse quoq; cuius ductu / et auspicijs hec foelicissime agis: nōnunq̄ obstupescere soleā / et ita mecū tacitus loqui. O decus ingenij / celebrandaq; nomina patris. Qui sobolem tā tam pgenuisse potest. Fausta dies nimium nitido nu

merēda lapillo. Que illi nascēti lumina prima dedit
Corporis ꝛ fortune bonā. quibus te natura pulcher
rime ac eminētissime ornauit. tametsi ab ijs contigat
aliquem iterdum gloriosissime laudari. quia tamen
nemo iustius veriusq3 laudibus extollit. ꝙ cum a bo/
nis animi. hoc est. ab honestissimarū rerum studio.
ingenij facilitate. morum suauitate: virtutisq3 et ꝓbi/
tatis expectatissima indole. alicuius cōmendatio ma
nat ꝛ ꝓficiscit. Hoc loco cōmemorare nō libet. Quid
dicā de memorie huius tue ꝓpe incredibili bonitate?
tam enī facile discis/tam tenaciter cōtines/vt omniū
tuorū condiscipulorū (quos nact⁹ es) et nobilissimos
et studiosissimos/ vnanimi consensu/non discere/ sed
reminisci potius videaris. Quocirca multū huic ꝓsp
rimo. felicissimoq3 studiorū tuorū successui gratulor
et mihi eque gaudeo. Ne dubita. mi bellissime Alex/
ander. non paruū. sed laboris ac honestatis ad te cu/
mulatissimū aliqn̄ peruenturū honorē. Qui a tuorū
cōplexu. a patrie delicijs. a sodalium lusibus ꝛ conui/
uijs ablegatus. non quidē mercium cōmutandarū. aut
fenoris multiplicandi gracia. quod iam passim fieri
solet. Sed vt politiorū studiorū laudatissimis. ꝛ ꝓba
tissimis institutis ornatus ꝛ auctus. viaticū tibi ad se
nectutē cōpares. non ferro. non flammis. non denicq3
tēpestatibus vllis obnoxiū. Sed liberrimū. tutissimū
atq3 perpetuū. ꝛ in quod fortūa q̄q3 ipa. omniū aliar
rerū domina ac dispensatrix. nullum omnino habeat
imperiū. Non enī facile quis eloqui potest. ꝙ hec hu/
manarū litterarū et eloquentie ornatissima. suauissi/
maq3 studia. si plenuscule etate ista. quam tu modo
viuis. ꝑcepta ꝛ imbibita fuerint. quātū cōferant ad
omnē disciplinā. et precipue Jurissciētiā percipiendā

indoles est future probitatis significatio in pueribus; in senibus vero est signum ... virtutis

Differentia est inter gratulor et gaudeo ...

Fortuna domina rerum domina ac dispensatrix est

quantū perceptā excolāt: magisq; populare reddant Quamq̄ iaz: si diis placet: in omīb⁹ fere aliis/p diuersa Germanie loca/publicis gymnasiis Quidā iactanticuli ꝛ stolidi osores/nescio qua vana ac scienti ac ꝑsuasione confisi: maiestatē latini eloquii/ac sacros Musarū fontes/turpiter audēt rep̄hendere: ꝛ morsu canino lacerare. Mei ꝯtemnere: ne dicaz stulte/hos solum sapere existimantes/qui portentosis quibusdaz et e media barbarie emēdicatis vocabulis/ita rem ipsam: de qua loquunt: inuolucris ꝛ enigmatis ꝯ istorquent/vt iā aut Sphinge/aut Oedipode/vel Delio aliquo enarratore/illis opus esse videat. Si ab aliis doctissimis alioqui hominibus/recte/et inoffense intelligi debeant. Sed de iis ego ampli⁹ verbū factur⁹ non sum ην αν τισ ωσπερ σφηκιαν βλιττη και αρετιξη. Redeo ad te Alexander/qui in hac re/nec monitore/nec ꝯsultore eges/in Romulea enim lingua effingēda diligenter/ediscendaq; sedulo/nemini tuorum equaliū cedis/Greca vero ita feliciter imitaris/vt quottidie aliquid/et scribas: ꝛ legas. vnde pleniore haustu dulcissima eloquentie fluenta haurire possis. ~~Quare ita vt cepisti ꝑge porro ire: id est: amemores litteras humanitatisq; studia: quod tua sponte facis: ꝑcupide ꝛ alacriter complectere.~~ [redacted] ~~immortalem. in quo tui preceptoris animum facilius demereri possis q̄ si flagrantissimo studio/cura/labore/diligētiaq; enitaris.~~ ~~vt in eum virum euadas/in quē te euasurum~~ fere omnes augurantur. Scis q̄ mirifice tuaz non vulgarem neq; pertractatam in bonis litteris capescēdis industriā/tuo patri Philippo Dragstadio viro integerrimo/et iurecōsulto prudētissimo saeplus scriptis meis insinuauerim/iusserimq; illum constan

tissime de te/ac studio tuo ꝗ optimam ⁊ certissimam
spem habere. Tui muneris omnino iam esse videtur.
Alexander/vt plane efficias/ne me falso haec dixisse
arbitrer/⁊ ne hac spe/in quā ego illū/mea cōstantissi/
ma ꝑdicatiōe erexi/demū frustrat⁹ esse videat. Quod
vt sedulo: diligēter: ⁊ accurate facias nō solū te moneo
sed et hortor/vrgeo/impello. Interim vero Nos Lu
ciani dialogos iucūdissimos ⁊ vtilissimos (Sūt aūt
Scipio Scaphidiū Palinur⁹ Virt⁹ ⁊ Hercules) q̄s
priuatim tibi dedicatos/in vsū/publicū edo/ diligēt
lege/illis veluti cū q̄busdā amātissimis cōuictorib⁹ te
oblecta creberrime. [redacted]
nitebit ita aures tuas teneras adhuc/ et molliculas
suauissimo q̄dā sermonis sono implebūt/ et ora certo
obtutu defixa soloqꝫ intentos oculos: vt es maiuscu
larū rerū mirator egregius: aliquādiu tenebūt. Qua
re aūt tenebūt? Nēpe rerū gratissima varietate: voca/
bulorꝫ splēdore nitidissimo: sententiarꝫ grauissimo pō
dere: ac toci⁹ ferē lacialis eloquij expressa facie. Sꝫ vt
mea epistola suū aliqn̄ pēsum absoluat. Iā vale/⁊ bo/
nis litteris acriter incūbe. Ego p̄ceptor/ ac monitor/
tuis in hac re desiderijs nunq̄ deero. Age tu modo/
ne tibiipsi defuisse videaris Iterū vale: ⁊ salue. Lipsi
octauo kalēdas Decēbres. Anno natalis Christiani
Millesimo quingentesimodecimotertio.

Vita poete Vita

Luciani: scipio interlocutores Alexander/ Hannibal/ Minos/ Scipio.

Libyce me decet preponi/ melior quidem sum. Ha. Immo vero me. Ale. Iudicet ergo Minos q̃ sp iustissim⁹ iudex est habitus. Mi. Qui es tu: Ale. Hic est Hannibal carthaginiensis/ ego autẽ Alexander Philippi regis filius/ Mi. p Iouẽ vtriq̄ gloriosi: sed que de re vobis altercatio est: Ale. De prestantia: dicit eni is sese meliorem/ q̃ ego/ ducẽ exercitus fuisse. ego vero non hoc solum sed omnibus ferme qui ante meã etatẽ fuere in re militari pstatiorẽ me fuisse affirmo. Mi. Dicat ergo vterq̄ pro parte virili/ tu o Libyce prius loquaris. Ha. Vnũ hoc me iuuat vt et hic sermonẽ grecũ didicerim vt neq̄ etiam hac in re Alexãder me supet. Illos maxime laudis dignos puto/ qui quũ parui a pncipio fuere ppria virtute ad magnam gloriam euasere/ potentesq̄ facti & principatu digni visi sunt. Ego igitur cũ paucis qbusdã Hesperiã primũ inuadẽs quũ subcõsul essem optimus a fratre iudicatus maximis rebus idoneus visus sum/ tũ Celtiberos cepi: gallos deuici

Sunt qui

et quum magnos montes trãsmigrassem omnē Hel-
ridanum trãscurri. multasq3 ciuitates euerti: & planã
Italiã subiugaui. et vsq3 ad suburbia Romana gras-
satus sum. Totq3 vno die romanos occidi/ vt eorum
anulos modijs mensurari oportuerit: et ex cadaueri-
bus põtes fluminibus fecerim/ atq3 hec omnia perce-
gi: nec Amonis dictus filius: neq3 deum me fingens
aut matris insomnia narrans: sed me hominē fate-
bar/ pugnabamq3 contra duces magna prudentia:
contra milites magna audacia atq3 fortitudie predi-
tus. Non aduersus Medos aut Armenios/ qui ante
q3 quispiam sequatur/ fugiunt/ facileq3 cuiquam au-
denti victoriam tradunt. Alexander vero patris reg-
ni successor/ et id fortune quodam impetu ampliauit
qui cum vicerit illum miserum Darium apud Susim
et Arbellas victoria cepit/ antiquam ex patre consue-
tudinem omittens/ delapi non turpe putauit: seseq3
ad Medorum delicias mutari libēter tulit atq3 in cō-
uiuijs amicos interemit. Quibus quum morerentur
auxiliari conatus est. Ego autem patriae aque do-
minatus sum: quae quum me reuocaret hostium
magna classe aduersus Lybiam nauigante parui

cō:ſmuoqȝ me hominē priuatū dedi. et pāuatus equo animo rem tuli. Que q̄dē egi barbar⁹ natus. omiſſqȝ grecorū diſciplie erps. et neqȝ Homero. vt hic. edidici neqȝ Ariſtotele magiſtro eruditus. ſed ſolū mea natura optima ſum vſus. Hec q̄dē ſunt quib⁹ me meliorē Alexando:o eſſe puto. Si vero ea cauſa mihi hic perfe rēdus eſt ꝙ caput eius diademate ornauerit. id deoꝝ forſan apud Macedones eſt. nō tamē ob id ꝓſtātior hic videat̃ generoſo duce. ⁊ viro. qui mentis ſententia magꝭ q̄ꝫ fortuna eſt vſus. Mi. Hic em̄ orationē neqȝ ingenerosam. neqȝ vt libycum decebat. dixit. Tu vero Alexander quid ad hec inquis? Al. Oportet quidē o Minos homini adeo temerario nihil reſpondere. Solū em̄ te nomē ſatꝫ edocere poteſt. qualis ego rex qualis hic latro habit⁹ fuerit. Aduerte tm̄ an par ipꝫ ſuperguerim. Adoleſcēs adhuc rē aggreſſus regnum obtinui. et de patris mei interemptoribus vltus ſum At quum Tebas ſubuertiſſem. toti grecie terror. fui ab ea dux electus. neqȝ dignum putaui Macedonum regno me contentum eſſe. quod pater reliquerat. ſed totum terrarum o:bem ſperans durumqȝ putās niſi rerum om̄iū dn̄s factus eſſem. paucos quoſdā meꝫ

agens in Asiam me traduxi: et ducem Theogonium
magna pugna vici. Lidiã: Ioniã: et Frigiã cepi: et
tandẽ quecunqz transierim subiugans veni ad ipsum
locum vbi Darius me expectabat infinitos exercitus
agẽs. Post hec o Minos nescis quot ad vos vno die
mortuos miserim: Dicit enim Charõ tũc sibi Scaphã
insufficisse: sed ligna quedã adiungens illorũ plures
trãsportasse: atqz hec cõfeci me periculis opponens /
et in pugna vulnerari nõ timẽs. Et vt que apud Ty/
rũ et Arbellas gesta sunt ommittã / vsqz Indos veni
atqz oceanũ mei regni thronũ feci. et illoꝝ hominũ ele
phantes habui. Pyrrũ vero meũ captiuũ coegi: et Sci
tas homines certe nõ spernẽdos subiugaui. Tanaim
suptrãsiẽs magna eqtũ pugna vici: ac amicos meos
remuneraui. De inimicis vltus sum. Si vero deus ho
minib⁹ videbar parcendũ illis est. Nam rerũ magni
tudine / vt tale aliqd de me crederent / inducti sunt: tã/
dem mors me regem occupauit. Hic vero Hannibal
apud Prusiam Bitinium exulauit: vt crudelissimo et
pessimo homini cõueniẽs erat: qꝫ vo Italos vicit om
mitto dicere: nam nõ virtute: sed malicia atqz perfi
dia et dolis id peregit: nunqꝫ vero alicui⁹ claritudis

Scipio

aut iusti mano: sed q̃nia q̄ deliciose vixerim vituperauit
oblit⁹ mihi esse videt coꝝ q̄ apud Capuā admiserit.
Ibi em̄ mulierib⁹ dedit⁹ est/et voluptatib⁹ is vir mi/
rabilis per belli tp̄us inseruiebat/ego quoqꝫ eā q̄ sub
occidente sunt parua q̄dē putās/nisi versus orientem
me impulissem: q̄d magnificū pfecissem: sed nō dig
na mihi visa sunt illa cōtra q̄ pugnassem) in climata
redij dn̄m me fatentia. Nā Italiā atqꝫ Libyā ditioni
mee adiūgēs vsqꝫ gades facile iuissem. Iā dixi: tu q̄qꝫ
o Minos iudica/hec q̄dē e multis satis sint. Sci. Non
nisi me pri⁹ audias o Minos. Mi. Quis tu vir optie
es/aut vn̄ q̄ hisce claꝝ ducib⁹ te cōferre audes: Sci.
Ital⁹ Scipio roman⁹. Mi. Audiēd⁹ q̄ppe es. Sci.
Ego o Minos hec nō dicā ne pferre velim/ nūq̄ em̄
huiusce gn̄is honoꝝ auid⁹ fui sed sp̄ esse videri q̄ vide
ri malui/nec q̄d isti vtriqꝫ fecerit/in me laudādo alios
vituperē. iā puero mihi om̄e viciū displicuit/ et bonis
artib⁹ a p̄mis annis dedit⁹. hūanitatiqꝫ iseruiēs/scire
solū turpe putabā/sed ope sp̄ pficere q̄cq̄d magnificū
a maioꝛib⁹ natu/aut lr̄is didicisse conat⁹ sū. Ita ado
lescēs vixi vt maxīa patrie spes fuerim/q̄ illā frustrata
nō est. Nā q̄ū senat⁹ maximo timore an esset patria

relinquenda cõsultaret vix iuuenis quum et etati non
liceret. In medios senes ꝓsilij. et stricto ense patrie ho/
stem me habiturum ꝓfiteor eum qui deserende patrie
sentenciã ꝓtulerit. Quare vix quartũ et vigesimũ an/
num agens dux electus. non cum magno exercitu ver
sus carthaginẽ iui. atq3 Hãnibalẽ secutus vici. atq3 eũ
in turpem fugã cõuerti. Et deuicta carthagine nõ rei
felicitate elatus sum. eũdẽ me amici. eundẽ me patria
post victoriã habuit. Diuites vero in bonis amicis esse
putaui. non in auro. Nam per quattuor et quiquagin/
ta annos. quibus vixi. nihil vnq̃ emi aut vendidi. ex
foro quoq3 nunq̃ diuertissem nisi quempiam mihi aliq̃
modo amicũ fecissem. et vt mercatoribus pecunias lu
crari studiũ est. Ita mihi vt adipisceret hoies omi me
tallo prestãtiores cura erat. Quibus qualis fuerim Ti
tus Liui⁹. ceteriq3 historici testari possũt. At ex Car
thagine reuersus triumphum egi. censorq3 fact⁹ sum
Aegiptũ. Syriam. Greciam percurri. Iterũq3 abses
consul electus bellũ maximũ confeci / et Numãtiam
euerti / atq3 alia egi. Nũq̃ me aut in ꝓsperis eleuãtẽ
fortuna / aut in aduersis opprimentẽ vidit / quin tãta
animi liberalitate vsus sum / vt quum grandis domi

nus esse potuerim / mortes quattuor et viginti solū libras argēti reliquerim / Illud nō tacebo: scȝ me nūq̄ iniustum / aut crudelē fuisse / aut alicuius generis voluptate corruptū. Et hec vt in principio dixi nō ea rōne q̄ preferri vellim retuli: sed graue erat non monstrare vt est: romanos omni genere virtutū caeteras gentes superasse. Itaqȝ vt viuus ꝓ patria pugnaui / patrieqȝ pietatē mihi et rebus caeteris pretuli: sic nunc apud te o Minos ꝓ patria hec dicta sunt. Mi. ꝑ Iouē o Scipio / et recte / et vti romanum decet loquut⁹ es. Itaqȝ disciplina militari / rebusqȝ bellicis hisce equalē aut te p̄stantiorē sciamus te preferendum censeo / et Alexāder secundus sit / et tertius Hannibal / nec hic quidē spernendus est.

Luciani Scaphidiū locutores: Charon / Mercurius / Menippus / Carmolaus / Lampicius / Damasias / Craton / Mico / Philosophus / Charon.

Ca: Videte quo quidem pacto nostra se negotia habeant: puacim (vt videtis) ac vet⁹ nobis est nauicula: rimisqȝ fatiscit: ac fluctuū impulsione naufraga est. Vos vero nonnulli simul aduenis-

tis plurima quisqȝ secū deferētes. Si ergo his cū reb⁹ Scapham ascendetis/ vero postmodū vos poenitebit: maximeqȝ quisq̄s nare ignorabit. Quo itaqȝ consilio tute navigemus ego vos docebo / nudos oīmqȝ vacuos rerū ingredi quoscunqȝ oportet: ac cūcta supflua in ripa deponere. Hoc itaqȝ modo nostri capax vix erat navicula. Quare o Mercuri hoc tibi ꝺ cetero sit cure: pter nudatos rerūqȝ omniū vacuos: neminē admittere in ipso stans introitu pepla quaqȝ (vti diximus) facito quencunqȝ deponere: agnosce: ⁊ recipe sed nudos ingredi coge. Mer. Perpulchre dicis: sic enim faxo: sed quis nam est is prior? Me. Ego sum Menippus/ at vide o Mercuri peram/baculūqȝ in lacum proiici: ac palliā minime tuli. Mer. Ascēde Menippe oīm fortissime/primūqȝ apud nautā locū tene quo possis omnis intuerier. Quis est hic alter/ Car. Carmelius magarensis amore semp̄ perdito affec⁹ cuius duorū talentū vnicū fuit osculum. Mer. Nunc desere decorem. labia/oscula/comā pperam/orisqȝ ruborem/ac vultus nitorē. o factuȝ bene ingredere iam/ Sed q̄s est alter purpurea veste indut⁹/caputqȝ diamate pcinctus? Lam. Ego sum Lampicius. Mer.

Scaphidium

Tot tãtaqȝ veniẽs tecũ fers? Lam. Decet ne o Mercuri hominẽ regẽ nudũ aduenire? Mer. Regẽ minie mortuũ vero potius: quare his te exue. Lam. En gazam abycio/ Mer/ Et insolentiã atqȝ saeuitiã abycias o Lampici: haec em̃ sua grauitate nostrũ submergerẽt phaselũ/ Lam/ Sic faxo: sed saltem diadema cõcede, ac vestem regiam habere. Mer. Nequaq̃: hec etiam cõtinuo depone. Lam. Fiat: nũquid vis aliud nunc rebus omnibus (vt vides) sum exutus. Mer. Crudelitas: temeritas: iniuria: iracũdia. & alia huiusmõi sunt deponẽda. Lam. Nudus iam nud⁹ sum Mer. Ergo ascẽde: sed tu tam pinguis/ tãtaqȝ carne suffult⁹. Da. Damasias athleta: Me. Videre videor te in palestris exercitatũ esse. Da. Ita/ sed me admitte nudum venientem. Mer. Nudus venis tanta carne refertus/ ea est deponẽda: nam vnico dũtaxat pede hoc nostrum submerges scaphidiũ. hec quoqȝ coronationes. præconiaqȝ sunt abiicienda. Da. Profecto nũc q̃dẽ sũ nud⁹: atqȝ aliis par mortuis. Me. Sic eẽ magis decet. ingredere iã. Et tu Crato has abyce opes luxuriã pariter ac molitiẽ/ tecũ ista ne deferas monumẽta nec nõ tuorum auctoritates maiorum desere/ Itẽ &

genus et gloriam tue liberalitatis: famam popularē preterea simulacra ac epigrāmata: hec enī o Craton sunt pgrauissima. Cr. Minime ferā: cunctaq3 quidē inuitus tñ deseram. proch dij immortales q̃d iā sum⁹ perpessi? Mer. dij boni et tu his eniseas armis quid tibi vis? et quid sibi hoc tropheum? Mi. qm̄ o Mercuri ardua domi militieq3 facinora feci/ob que ciuitatibus donat⁹ fui. Me. Arma/tropheū humi deseras nam apud inferos omia sunt summa pace cōposita nihilq3 his op⁹ est armis. Sz q̄s est is q̄ sub honestatis habitu supcilio elatus: curaq3 onustus ac pplexa barba ornatus/tam lento pede aduenit. Me. quidez o Mercuri philosophus/immo magis pdigus r inanitate refertus: quo circa iube eū spoliari: o q̄m multa ridenda/iocobūdaq3 videbis sub illa veste recondita Me. Imprimis philosophie hūc depone habitū: tum et reliqua etiā. Proh Jupiter quātā iactantiā atq3 arrogātiā/quātāq3 ignauiā/insaniamq3/et lites/ vanitates. vbaq3 scrupulosa/labores vanos/nugas ambages atq3 omniū genera deceptionū secum tulit: q̄s primiū his te exue: et quoq3 metire et potissimū arbitrare te ceteris equalē esse: non quiuqueremis hec dū

taxat ferre valeret. Phi. Cunctis me exuam? Me. o
Mercuri fac ei barbam abradi: nã est res grauissima
Mer. Itẽ depone barbã philosophe. Phi. Quis est
tonsor? Mer. Ecce Menippꝰ: cape securi Menippe
barbamq; philosopho abrade. Me. Serrã potiꝰ cõ-
cede/vt res sit magis ridicula. Mer. Satin est securis
o iam barbã deposuisti. Me. Nõ vis ꝛ supcilia ei ab-
radi? Mer. Maxie. Quid est hoc philosophe? qd la-
chrymas? mortẽ ne formidas? ascẽde bono aio. Me.
Aliud restat magis ponderosum quod chlamyde te-
git. Mer. qd ? cedo. Me. adulatiões: blanditie. queq;
alia in vita sibi valde pfuerũt. Phi. Et tu Menippe
q̃ gratia hãc tuã nõ abiicis liberalitatẽ/leticiã risũ ac
fortitudinẽ/ num ceteros solus es derisurus? Mer.
Menippe huiuscemodi tecũ habeto: nã leuia vtiliaq;
sunt/et inter nauigãdũ oportuna. sed tu orator desere
tantã elegantiã/copiãq; verborũ/ꝛ questiones/ratio-
cinatiões/insinuatiões atq; huiuscemõi plura / nã p-
maxime sũt grauitatis. Or. morẽ tibi gerã. Me. Sca-
phidiũ satis est refertũ/funẽ igitur a littore soluite an-
choram a prora retrahite: scalas tollite: malum scã-
dite: agite vela ventis tradite/tu quoq; o nauta clauũ

Epigramma dicitur superscriptio vel superscriptio ab epi quod est super et gramma litera vel scriptio quasi superscriptio

genus et gloriam tue liberalitatis: famam popularē
preterea simulacra ac epigrāmata: hec enim o Craton
sunt pgrauissima. Cr. Minime ferā: cunctaq3 quidē
inultus tamē deseram. proch dii immortales quāta sum⁹
perpessi: Mer. dii boni et tu his eniteas armis quid
tibi vis: et quid sibi hoc tropheum: Mi. quē o Mer
curi ardua domi militieq3 facinora feci/ob que ciuita
tibus donat⁹ fui. Me. Arma/tropheū hinc deseras
nam apud inferos omnia sunt summa pace cōposita
nihilq3 his op⁹ est armis. Sz quis est is q̄ sub honesta
tis habitu supcilio elatus: curaq3 onustus ac pplexa
barba ornatus/tam lento pede aduenit. Me. quidē
o Mercuri philosophus/immo magis pdigus & ina
nitate refertus: quo circa iube eū spoliari: o q̄m multa
ridenda/iocobūdaq3 videbis sub illa veste recondita
Me. Imprimis philosophie hūc depone habitū: tum
et reliqua etiā. Proh Jupiter quātā iactantiā atq3 ar
rogātiā/quātāq3 ignauiā/insaniamq3/et lites/ vani
tates. vbaq3 scrupulosa/labores vanos/nugas am
bages atq3 omniū genera deceptionū secum tulit: q̄s
primū his te exue: et quoq3 metire et potissimū arbi
trare te ceteris equalē esse: non quinqueremis hec dū

Scaphidium

taxat ferre valeret. Phi. Cunctis me exuam? Me. o Mercuri fac ei barbam abradi: nã est res grauissima Mer. Itẽ depone barbã philosophe. Phi. Quis est tonsor? Mer. Ecce Menipp⁹: cape securi Menippe barbamq; philosopho abrade. Me. Serrã poti⁹ cõ/cede/vt res sit magis ridicula. Mer. Satin est securis o iam barbã deposuisti. Me. Nõ vis ꝛ supcilia ei ab/radi? Mer. Maxie. Quid est hoc philosophe? qd lachrymas? mortẽ ne formidas? ascẽde bono aio. Me. Aliud restat magis ponderosum quod chlamyde tegit. Mer. qd ẽ cedo. Me. adulatiões: blanditie. queq; alia in vita sibi valde pfuerũt. Phi. Et tu Menippe q̃ gratia hãc tuã nõ abijcis liberalitatẽ/leticiã risũ ac fortitudinẽ/ num ceteros solus es derisurus? Mer. Menippe huiuscemodi tecũ habeto: nã leuia vtiliaq; sunt/et inter nauigãdũ oportuna. sed tu orator desere tantã elegantiã/copiãq; verborũ/ꝛ questiones/ratiocinatiões/insinuatiões atq; huiuscemõi plura / nã p maxime sũt grauitatis. Or. more tibi gerã. Me. Scaphidiũ satis est refertũ/fune igitur a littore soluite anchoram a prora retrahite: scalas tollite: malum scã/dite: agite vela ventis tradite/tu quoq; o nauta clauũ

dirige. At quid flectis vmbre amētes. maxime tu Phi
losophe? an q̄ā modo barbā deposuisti? Phi. Nō
Me. Quāobrē ergo? Phi. Quia immortalē me esse
putaui. Me. Mentit: aliā re tristat. Me. Quā? Me.
Quoniā eleganter / copiose / queadmodū solitus est
de cetero nō crapulabit: neq̄ noctu clanculū scortari
vleq̄ adolescētes oraciunculis allicere. ac eos pecunia
emūgere valebit: q̄obrē suo afficit dolore. Phi. Tu
vero Menippe nō formidas mortē? Me. Quo pacto
quū libēs / volēsq̄ ad mortē festinauerim nemine vocāte:
sed inter nauigandū nonnulla exaudit vox vti q̄busq̄
dā a terra acclamātibus. Mer. Ita est Menippe / nā
quidā ad subsellia pergūt qui Lampicij morte cōgra
tulant: eiusq̄ vxor magna mulierū frequentia domū
reducit: ac filij lapidib⁹ ex vrbe pellūt. Alij Clophā
tem laudant oratorem: quidā Cratoni cōdunt epita
phia. mater q̄q̄ Damasie cū muliebri comitatu in
funus pdit. Te vo Menippe nemo pfecto plorat / so
lus venis cum silentio Me. Minime. nonne rixantes
audis canes. coruosq̄ crocitātes. a qbus summo cū
certamine iam humor. Mer. Strennu⁹ es. Sed iā pse
cimus iter. Descēdite vos. rectaq̄ in ius pergite. No

bis vero Charon pro reliquis redeundum est. Me. Ite bonis animis o Mercuri/ Nos nostrũ ad iter reuertamur. Quid tanta cum mesticia contemplamini ius subire: ius est. feruntqȝ acerbissimas hic esse poenas scilicet rotas: ac vultures atqȝ vitam examinare cuiusqȝ necesse est.

Luciani Palinurus: interlocutores Palinurus et Cha.

Obsecro te o Charõ sine me vt iã nauim cõscendã. Ch. Quis me appellas? Pa. Ego nauita quondã illius. quẽ sup viuẽtẽ trãsuectasti. Aenee troiani. Ch. Tu ne ille es qui apud portus velinos inhumat⁹ iacebas? Pa. Ille ipse sum. sed crede celestiũ nutu fieri vt trãsueherer: quorũ ꝓdigiis longe lateqȝ acte finitime gentes. ⁊ ossa mea iaȝ explauerũt et thmulũ mihi: tumuloqȝ insuꝑ solẽnia statuerunt/ Quare te oro o iustissime Charon/ patere tandem vt ingrediar: sic ꝓspera semꝑ sit nauigatio tua/ sic solida nauis tua/ atqȝ inconcussa. Ch. Rem iustam petis Palinure. ingredere vt libet. vos vero tam ꝯferte vmbre quid fatigatis me precib⁹: quid fatigatis/ que nã hec vis desiderij. Expectate tãtisꝑ dũ trãs flumẽ hunc

porto/regrediar q̄ primum. Pa. habeo tibi Charō immortales grãs/qui me his tandē eripuisti e malis qui me dira hac tandē/qua detinebar/trāsfretādi cupidine liberasti. Cha. amo te equidē Palinure: tum ꝓpter Aeneam regem tuū quē mihi noiasti. q̄ et super oēs/quos vnq̄ videri/mortales/visus est mihi singulari quadā predit⁹ pietate/tū ꝓpter meū etiā quod olim cōmune fuit tibi magisterium/par enī sibi q̄sqꝫ parē affectat delectatqꝫ magis que inter pares sit/vt cōfabulatio/vel vite actio/afficiebar porro non modico dolore quū videbā iamdudū te in citeriore hac ripa errantē incertūqꝫ sedis tue. neqꝫ licebat tibi succurrere ꝓpter legē mihi datam. ne quēq̄/ nisi humato prius corpore/transportē. sum enī ego minimus inter infernos habitatores: subiectusqꝫ aliene potestati cui parere nō tā pulchrū mihi q̄ aliis necesse sit/ gaudeo aūt nūc/ ⁊ letor q̄ ea aliq̄n se fors tibi obtulerit: q̄ et tuum implere desideriū/ ⁊ meū releuare dolorem (salua lege officii mei) possum. Pa. immo ego nō min⁹ ꝓter te dolebā o Charō: q̄ ꝓspiciebā tot te graues assiduosqꝫ labores ꝑferētē sine vlla relaxatōe. Neqꝫ. n. me latꝫ/q̄t/q̄ntisqꝫ vexari mal' solēt nauiū gubernatores

Palinurus

qui nihil aliud in vita quam navigationem exercui: atque ita exercui ut nihil illa gravius: nihil periculosius contingere mortalibus putem/ propter quod credibile magis tibi videri potest si angebat me utique fatigatio tua repetentem animo antiquas: quas iuvenis etiam substinebam: nauticas fatigationes meas. Quarum experientia iam edoctus sciebam probe pari malo tuo condolere.

Ch. Frustra propter me dolebas Palinure/ nam nihil molesta mihi est ars mea. Pa. Quid ais: Ch. Aio gratam me habere/ et iocundam artem meam: Vides ut cruda viridisque senectus est mihi: memini haud unquam ab ipsa quam iam omnium annos supero longeva etate mea pertesum me esse laboris mei: quin quottidie insto alacrior atque valentior. sed intelligo cur tu aliter tibi persuadeas/ [redacted]

si detur aliq̄n vt alter in alteri⁹ studia trāsferat / q̄ vi/
deas tunc sua cuiqꝫ leuia videri: que prius p̄ grauitate
accusabat: cōtraqꝫ ea grauiora q̄ pri⁹ leuia videbāt
Itaqꝫ si bn̄ ꝯsideres Palinure: nō ē ita grauis mea
ꝯditio vt censes. neqꝫ propterea ꝙ nauclerus sim sum
eo miserabilior. Sed tu (vt video) sequeris vanos er/
rores mortalium / ego vero integritatem tm̄ / iudicijqꝫ
veri lucem secutus dego cōtentus ac laetus sorte mea.
neqꝫ abscribo mihi calamitatē / ꝙ desudem quotidie
nauigādo et defatiger. Neqꝫ ob hoc arbitror quēpiā
horū qui mecū simul vltimas sedes colunt me esse bea
tiorem non ipsos iudices Minoē / Rhadamāthū. et
Eacū: q̄ꝙ magna om̄es emineāt potestate: nō ipm̄
Ditem: q̄ꝙ sceptro potēs sit atqꝫ regna ista moderet
Sūt nāqꝫ et illis sui labores: sueqꝫ molestie et maiores
forte quo et maiore regiminis sarcina premunt / Pa/
Potes de te tibi Charon psuadere vt libet: mihi em̄
de me nūq̄ psuadere poteris. q̄n ars nostra sine vlla
cōparatione caeteras laboribus et periculis excedat.
Quod liquido tibi ꝓbarē. nisi ꝙ vereor tedio te affi/
ceret fortasse longior narratio nostra / Cha / Immo
summa me afficeret recreatione / Nam et delectat me

Palinurus

tecū sermocinari: et nauigātibus etiā magnā aliorū refocillationē afferre solent hmōi cōfabulatiões/ Pa

Qñ igitur nō est tibi iniocundum prosequar suscepti sermonis nostri rationē vt intelligam⁹ nō esse duriorē vllam q̄ nautaꝝ sortē/ quod tibi facile persuadebo si aniaduertas q̄s estus et frigora tolerare eos: quos p̄ horrescere tonitrus et fulgura: quib⁹ ꝓfundi imbrib⁹ qua ventoꝝ rabie agitari quotidie necesse sit. Si cognoscas quoties eos torqri fame et siti, quoties squalore etiam teterrimo ꝯsumi cōtingat: si attēdas habitationem eoꝝ instar carceris/ supellectilē vel nullā. vel sordidissimā: strata dura: cibaria aspera potū immūdissimū: indumenta spurca: incōmoditatē rerū omnium noctes insomnes et sub diuo semꝑ et inquietas: Taceo perpetuū alioqui quoddam eoꝝ exiliū. Quos patriae eoꝝ exteros: profugos: vagos: pallantes: ignaros quietis: priuatos omni (quo nihil est in vita dulcius) coniugis. sobolisq; fructu. ac iocūditate. quis nō abiectissimos. lōgeq; oīm mortaliū miserrimos eē iudicabit? ꝑtereo scyllā: charibdi: syrtes: symplegades: tot ifesta nauigātib⁹ maris ꝑicula. Omitto tēpestates qb⁹ nec visu qcq̄ ē tristi⁹: nec horribili⁹: qb⁹ et ad sumū

vite vsq; discrimē quottidie iactant: quatiunt/ ⁊ (qđ sepe accidit) summersi tandē obruunt. In qua re nemo est qui idone⁹ magis q̄; ego testis adhiberi queat/ qui cū multis fuerim quassatus tēpestatibus: tum ea maxime que me ex Sicilia in Italiā nauigantē inuasit: tam seua atq; horrēs vt horrori sit adhuc mihi ei⁹ recordatio. Non possum certe (vt par esset) explicare tibi acerbitatē illius tēpestatis: sed quāta extiterit ex hoc facile cōiecturā facere potes: q Aeneā ducē cui⁹ summa cōstantia/et animi fortitudo vbiq; decantat vidi ego cū cōtremētē grauiter/atq; ingementē: extētisq; ad celū manib⁹ beatos longe inclamantem eos quibus ad Troiam opetere contigisset: lamentantemq; pari ab eo au; morte ac fortissimi a Diomedis gladio se ereptū extitisse: crudelē equidē diem illuxisse omibus vltimū neq; ex numero nostro quēq̄ putaui mansurū. Non ipsum Aeneā: nō Ilioneū: nō Achatem: non Abantem: grandeuūue Aletem: quorum naues longe disiectas/ad summūq; pene exitium adductas/nescio que vis illa nisi diuina liberauit. Cha. Nō incognita mihi narras: hec enī ea ipa die resciui. Pa. quo id modo? Ch. q̄ id modo rogas? An acrē

Palinurus

illum fidumqꝫ Orontem ignoras ductorē Licie nauis is quidē tūc submersus cōcessit ad me illico. exponens mihi ex ordine omnia quae tu disseruisti : implorans deinde opē. rogitansqꝫ multum vt se vlteriore in ripa sisterem : quod nunq̄ passus fui. quū inter fluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore iactaret. Nūc agit sese circum haec stagna moestus atqꝫ errabūdꝰ : vidisti illum ? Pa. Et vidi : et vnicū meorū malorum solatiū habui : dum tantisper in ripa moratꝰ pari cū eo detinebar infelicitate. Nec enī falsa de tristi eius interitu retulisti. cuiꝰ adhuc imago subit mihi dū excussum e puppi. contortūqꝫ ter eum atqꝫ circum actū horrendū q̄ fluctu rapidus tādem equore vortex absorpsit. sane quod ad me ptinet nihil edisseram q̄ licet eam euaserim tempestatē. amarū tandē aliquādo etiā vite mee finem inueni excussus et ipse pariter atqꝫ iactatꝰ inter vndas (quod deerat) insuper ferro pterea obtrūcatus. Ex quo nec tantū mihi timui q̄ Aenee meo. ne tantis vndis surgētibꝰ spoliata magistro nauis deficeret. haeccine eorum deliciae : opes : tranquillitas : sic illis viuitur : sic moritur : tui nunc et aliorum defende studia et artes. contendeqꝫ si libet maiorem esse etiaꝫ ;

eorum miseriã et calamitatem qui patrias, incolẽtes
suas / vxorumq; ac filiorum societate beati quiescunt
gaudent/ludunt/scortantur/ amicitias colũt/exercen
tur commode: habitant magnifice: vestiuntur culte:
conuiuantur lete: cubant molliter: iocundos suos ac
geniales agunt dies. Adde qui in vrbib⁹ optimates
et primarij magnam sibi vendicant auctoritatem. Ha
benturq; summo in precio atq; honore: qui ius dicũt
qui causas agunt aliorum/qui fasces gerunt: qui du
cunt exercitus/qui vel assistunt principibus/vel Prin
cipes ipsi magni/illustresq; sunt. quibus nec optabi
lius quicq̃ in vita esse video neq; beatius/ Cha/ Fal
teris lõge Palinure. nam quos beatiores esse arbitra
ris/miseriores illi sunt vlla sine dubitatiõe/ Neq; em̃
negauerim sortem subiectam esse nautarum magnis
malis. Sed ita subiectam ne comparatione aliarum
que maioribus etiã grauant incõmodis/minus certe
misera iudicanda sit/ Quid em̃ tristius (vt ad tuos ve
niã) qui patrias suas colũt/ q̃d miserabilius q̃ domi
sue agere. et ita agere/ vt iocundiorẽ aliqñ q̃ vitã mor
tem optes? Que vlla maior calamitas q̃ circumdari
vrbem hostibus: ingruere bellũ: volitare tela: stringi

enses. pfodi muros: fremere tormētis: saxa dirui: do
mos tremefieri ⁊ cōcuti: queq3 fame sitiq3 / deficere:
corrūpi aerē: occupari menia: spoliari tēpla: diripi pa
trimōia: publicari bona: icēdia parari. malos exul
tare: bonos torq̄ri: affici cōtumelijs ⁊ expelli domibus:
vulnerari: carcerari: relegari: deportari: trucidari fi
lios añ parētū ora: vim pati vxores: stuprari gnatas
Videntur an hec tibi mala Palinure / ⁊ an his q̄ tu me
ministi vlla ex parte cōparanda: Pa. q̄ vera narras
o Charon / q̄ nūc vel audiēs ista phorresco. Venit eñ
mihi in mentē grauis illa ⁊ deplorāda patrie mee de
solatio / Troie inquā tā ꝑpotentis olim atq3 ꝑdiuitis
cuius euersione nihil credo referri posse crudelius / aut
lachrymabilius: tantaq3 fuit calamitatis eius magni
tudo: vt lōge plura etiā atq3 tristiora: q̄ tu supra me
moraueris: sibi contigerint: que si velis omnia tibi: vt
rem certius agnoscas explicabo / Cha / Haud opus ē
Palinure quoniā et tempus non patitur / et ego hec
omnia non secus ac tu nota atq3 cōperta habeo Nā
et mihi renunciauerunt / vt queq3 aduentabant ani /
me ex illo bello profecte / Nihil certe vt nūc tu dixisti
puenit ad aures meas crudelius. aut lachrimabilius

Pa. Faxo vt iubeas: sed aduertas Cha/ grauissima licet hec sint: rariora tamen cõtingere q̃ ea nautarũ que supra exposui. Ch. Referã ergo alia frequẽtiora et ex ipsis quidẽ met ciuitatibus: quarũ relatio augebit etiam earũ miseriã. Vade oro et per ciuitatẽ. plateas. porticusq; discurre. q̃d aliud offendes q̃ oblatrantiũ maledicta. insimulationes pestilentissimas. optimi cuiusq; dilacerationem. quid non exploratorum insidias. inuidentiũq; venena? Diuerte modo gressũ et artificũ mercatorũq; tabernas. ac conuentus pete. quid aliud deprehẽdes q̃ sermonum nebulas, fucos mendacia. deceptionesq; manifestas? Transfer dehinc te i fora publica sedesq; iudiciarias. q̃d aliud audies q̃ vndiq; oia magno strepitu ac clamore misceri Quid intelliges aliud q̃ cedes hominũ. compilatões furta: grassationes: conspirationes: pditiones? Que alia occurrent tibi nisi litigatorum iurgia/ et cõtentiones: testiũ periurationes: causidicorũ preuaricatões: iudicum corruptiones: presidum ambitiones ac rapine? Quos ibi alios obuiam tibi habebis? q̃ exultantes improbos: lugentes bonos: oppressas viduas: proculcatos pupillos: egentes prostratos? Attolle

postea altius oculos et atria principum pscrutare: q̄
nō videbis ibi assentatorū exaltationē/speculatorum
acceptionē/ militū audatiā: feneratorū voracitatem
questorū improbitatē. q̄ non potētū hominū i tenui/
ores vim atq; isolētiā: Quas nō cōcussiones: Quas
nō populatiōes: quos nō inocētes accusari crimiari
carcerari: pscribi. Pa. Grauia hec nimis ac miserabi
lia. Ch. At restant alia que non minus tibi grauio/
ra. & miserabiliora videbunt. Pa. perge. Ch. que for
tassis etiam grauiora. et miserabiliora iudicabis q̄m
domestica ac frequens magna est eorum pestis. Pa.
Fare. Ch. Nolo tibi Paliure afferre i mediū graues
longosq; artificū et negociatorū labores: nō eos qb⁹
afficiunt agrorū cultores: nō quibus milites. nō qb⁹
causidici. ceterarūq; disciplinarū sectatores. aestus: al
gores: inediā: peregrinationes: anxietates vel pericla
vulnera: cedes: districtas habitatiōes. ifinitaq; agēdi
cubandi: vescēdi incōmoda vel fastidia: lassitudines
vigilias: sollicitudines. odia etiā et infamatiōes. Naz
si cōplecti cuncta sermone meo. atq; exequi voluerim
tot tantaq; dicēda se offerrent. vt pre longitudine ma
lorum ac mole: citius nauigatio nostra q̄ oratio finē

possit inuenire/Omittā/itaqʒ et cōmemorabo tantū
quas inter domesticos parietes.tū seruorū/tū vxorūʒ
ac filiorū molestias ac turbationes pessimas perferre
solent qui gubernationi presunt reifamiliaris. Cuius
si ita esses/vt natalis/exptus:facile quicquid dictur9
sum:me etiam tacente/et intelligeres/et approbares
Nam seruorū primo in dominos semp prompta male
dicta:furta impositiones:fugas:arrogantiā:neglige-
tiam rerum:dominorū temulentiā:edacitatē:somno
lentiam:tarditatē:ignauiā:nemo est qui nesciat
magnā afferre his qui patiunt infelicitatē/Deinde
filios/quorū amore nihil dulcius esse fertur/quāta aīs
mi cum amaritudine aspiciāt parentes. vel egrotare
vel mortē obire.quod frequēter admodū fit/Satis ex
istimo etiā te intelligere.ꝙ vero graue/et anxiam cre
dis esse eorū.vel pturitionē/vel educationē/vel institu
tionē/quoties ꝑ eis bonos parētes gemere:suspirare
dolere:torqueri? Quāta etiā putas pturbatione affici
dum quos ꝓgenuerūt/immensaqʒ adeo cura aluerūt
vel parū sibi audiētes.vel rebelles:et ifestos postea ha
bere ꝯtingat? ꝙ dolēter eos ferre arbitrarʒ.dū infans
et vecordes sūt?dū hebetis et crassi ingenii?dū effemi

Palinurus.

natí ꝛ molles :dū dilapidāt ꝛ euertūt patrimonia dū
nullo bono operi et studijs intendunt : dum ꝑ pcipitia
vitiorū oim vitā ducūt suā. [illegible]

[illegible]

nec punit minus/nec peccat magis quicq̄/ex quāto
dolore afficiant bonos cōiuges/nemo satis vnq̄ iudi
cio meo enarrare posset : sed magnū doloris argumē
tum prestant/et grauissimas cedes/et ingentia que
sepe propter corruptas vxores bella exarserunt/ Pa/
Hoc plusq̄ vellem scio/naz arduum illud quod ego
vidi grecorū/et troianorū bellū ꝑpter Helene raptuz
in eam excreuit rabiē quā nulla mūdi regio ignorauit
Ch. Que toti mūdo manifesta sunt ea tātum nosti

Ab Agamemnone et Alijs grecie principibus grauissime est gestum. Ut scribit Homerus

Palinure: at si singula quorū nihil me latet itelligeres adducereris in tātū stuporē vt stupesceres etiā p̄ misera tione ꝯiugalē vitā lachrymares. Pa. Hui q̄d narras Ch. Narro quae quotidie video et ptracto. Pa. Ergo ꝯnubia putas polluta. et coinq̄nata. Ch. minime id vnq̄ dixerim. Pa. At q̄ multas memini me vidisse ea preditas honestate. ea religione ac vite integritate vt diuinū quoddā magis q̄ humanū redolere viderētur. Ch. Et multas vtiq̄ eiuscemodi esse cōfiteor sed eas q̄dem que optimis. honestissimisq̄ orte parētib⁹ exhibuerūt a primis annis sobrios et castos mores. Que sanctis parentū fuerū exēplis aducate vitā instituerūt castigate: sapiēter ad māsuetudinē: edocte ad pietatē ad fidē ad diuinū cultū: ad rectū cōpositūq̄ regimen rei familiaris. Que se a thiasis: saltib⁹ iocis. Que se a spectaculis: ab immodestiore cultu: a licentiore colloquio abdicarūt. Ceterū que cōtra sanctitatē. que malis institutis. peruersisq̄ parētū exēplis imbute molliter vixerint assuefactae delitijs: que turpi ocio: quae nihil nisi saltare: canere: fides pulsare didicerūt: quae preterea oculis suis auxerūt matrū presertim obscaenitates et immūditias. Hasce qua fide et integritate

esse putas erga maritos: Illa [redacted] / paren
tes simul rariores habeant. Prodeunt postea in publi
cũ qq3 etiã ꝑcatiores, aperta fronte: directo gressu q̄si
pudiciciã ipse cõsecrasse videãt. [redacted] Vosq3 ea vanũ vulgus ita vt
cernitis vera ducẽtes esse arbitramini. At ego nihil ac
res se habet de eis iudico: nuda enĩ hic oĩa at3 aperta
sunt. Non veste hic teguntur macule: non pallio obnu/
bunt scelera/ exertos omnes ac nudatos/ rerũq3 oim
vacuos prorsus huc ingredi oportet. Quicqd in vita
male tentatũ/ maleq3 actũ est hic fronte corã ipsa de/
mũ gestat: dispoliat: ostẽtat. Quare nõ mirũ tibi vi/
deat si quorũcũq3 nota habeo crimina. Qui quorũ
cunq3 ipse nudas: ita vt predixi: trãsueho vmbras. q̄
proinde ingentẽ video earũ turbã. que cũ impudicitiã
longe apertã ostẽdãt suam pudicissime tñ in vita ha
beant. Quãtas secũ in maritos fraudes gerunt / qt si
mulationes / qt ꝑditiones / quantã hypocrisim / quot

aliorum obscenos amores: quot pollutiones: qt sup/
positos part⁹: qt mētitas enutritiōes: qt alieni semi/
nis susceptas messes / Ac quod ridiculum magis ēlu
gent postea ignari mariti hasce sibi extinctas vxores
Laudant inter cetus/ et pdicant quasi pudicitie prin/
cipes. Statuūt mausolea / plurimi qꝫ epigrāmata
codi/ orationes scribi/ et pnunciari curant in laudem
ac memoriā castitatis / fideiqꝫ earū sempiternā / An
hec tristia ꝛ amara esse cēses Palinure: Et an ꝯpara
tionē vllam habere putas / cū his nautarū: que ea se
ueritate et acrimonia recesuisti / vt cetera leta: fausta
deliciarūqꝫ plena (si tibi fides darei/ existimāda esset
Pa/ Haud equidē tāta in ciuitatib⁹ priuatisqꝫ domi
b⁹: quātā modo enūerasti mala regnare credidissem/
Ch/ Ita pficit inexptos sermonē aliquando inire cū
his qui multarū rerū vsum atqꝫ experientiā habēt. Pa.
Ita fit Ch/ Quid si animaduertas labores, quos p/
ferunt naute corpori magis q̄ animo infensos/ ire cō
cedes amplius etiam in sententiam meā: Nā hmōi
res dure assiduo quodā vsu et assuefactione mitiores
fiunt/ et quodāmodo domant: quas vero ego memo
raui/ quum animū magis affigunt/ nō ita vsu get as/

suefactio mitigare atq; edomare potest. Pa. Cōsen/
tio tibi iam: gaudeoq; in eam lucem te illustrātē puē
nisse: vt intelligā tam magnā aliorū. et maiorē etiā q̄
nautarū miseriam. Sed illud non possum intelligere
quin principes saltem ac magni viri/non dicam nau
tis/sed ceteris insuper quibuscunq; mortalibus beati
ores sunt. Ch. Cur? Pa. Quoniā omnibus abun/
dent atq; affluant bonis. Ch. quibus? Pa. Honore
gloria: opibus: delicijs: amicis: potētatu: imperio
Ch. Disce? Pa. Disce/ et multo pluribus. Ch. Erras
Pa. ~~Errorem hunc optassem in vita mihi~~. Ch. Deli
ras. Pa. Maluissem ita delirare q̄ tua cū sententia sa
pere Ch. quid si nihil illis miserius? Pa. quid si nihil
beatius? Ch. Haud vnq̄ h̄ mihi demōstrabis. Pa.
Non tibi ij beati videntur: qui quicquid ad explēdas
voluptates optari pōt/assequunt. quibus cōuiuādi: cu
bandi: vngendi: lauādi: ludendi: venādi: aucupādi
ad omnem nitorem atq; saciatatē semper facultas sit
Quibus quotquot velint concubitus feminarū quot/
quot velint/arua/equi/canes: quibus tot sīt serui. tot ex
culta palatia: tot multe arces: oppida. Qui tñ possi
deāt auri: gēmarū: vestiū: suppellectilis. Quibus audiāt

omnes: adsurgat: inclinent. Quos populi vereantur timeāt: laudent: decantet. Qui leges dicāt: mandet exerceāt: pscribāt: puniāt: extollāt amicos: vindicet inimicos: trucident rebelles. Ch. nō est tam magna (vt existimas Palinure) eorū beatitudo. Nam parit certe fastidiū tanta bonorū cōtinuatio/tantaq; affluentia. [redacted] quomodo eos tu beatos iudicare potes/qui tantis opibus atq; delicijs suis nūq̄ fruūt cum iocūditate: nūq̄ cū gaudio: que in tanta rerum copia nunq̄ exhilarent se/nunq̄ releuēt animū: nūq̄ exultēt. Qui tanta licet bonorū vbertate redūdantes/ tristitia tñ sp obducant/sollicitudie pmant/anxietate torqueant. Nō tibi multo optabilior videt priuatorū cōditio: quorū et vita securior/ voluptates etiā si mētem intēdas maiores sunt/quos summa semp cōdit hilaritas/mulcet festiuitas: explet alacritas. Quātā putas afferre delectatione/cōmunis que cū vxorib⁹ et filijs vita exigit/dum cubant tute/vescant lete/iocant modeste: q̄ dulcem esse arbitraris amicorū inter se et equaliū parē vitā/domesticū vsum. Frequentē cōuentum. Quid eorum amore suaui⁹: cōfabulatōe grati⁹

curis melius atq̃ cõmodius? Quantũ credis leticie ⁊
exultationis habeãt eorũ cõuiuia: ludi: cantus: salta/
tiones: quantũ dilatẽt animos ⁊ pmulceãt: Quantum
[illegible] principium aliquis
exstruit. Pa. haud intelligo Cheron hanc quã re/
fers regum tristiciam atq̃ anxietatem: qui inter risus
tm̃ blandicias: iocosq̃ versantur. quibus semp psallat
cantat plaudatur. ⁊ quicquid ad transigendũ hilarẽ
vitam excogitari potest exhibeatur. Charõ etiam vt
video iudicas Palinure que oculis tãtum patẽt. quo
errore decepti mortales/ plurimũ seduci solent. sed qd
certum afferre possunt iudicium exteriora corporis et
que velamenta quedã magis sunt veritatis. aut quid
certi promitere ⁊ ostentare potest frons hominũ
que plures q̃ Protheus species metiri. atq3 in plures
mutari queat. Cõsiderande sunt secrete animi fibre.
pscrutande sunt interiores mentis latebre/ quas si p
videre ita vt frontem posses/ proh dolor quantã ibi
malorũ turbã: quantam formidinum atq3 strepita/
tionũ aciem introspiceres/ quot angores: sollicitudi/
nes: suspitões: quot pestilẽtes morbos/ ⁊ pturbatões.
quãta aperirent vlcera: quot plage ⁊ cedes/ quot insi

dle/quot enses ꝛ telorũ infinita genera: que nec som/
nos eorum quietos/ nec cibos placidos. nec opulētiā
dulcē/nec imperiũ iocũdũ/nec delicias/iocosqꝫ letos
esse pmittāt. Pa. Nesciebā adhuc hec eorũ qui dñant
mala: sed cur illis cōtingāt tanta nō caplo. Ch. Attin
gũt tāta propter graues inimicitias/acerbasqꝫ odia
quas cōtinue cum finitimis ciuitatibꝰ: cum subditis
sibi populis. cum sibimetipsis etiam gerunt. quo fit
vt ingrauescentibꝰ odijs/increscētibusqꝫ iniurijs/qbꝰ
quottidie afficiũt queqꝫ/necesse sit illos torqueri ꝛ af/
fligi grauiter: cōfidere nemini: suspicari oīa. possunt
[illegible] etiam: vt aiunt volātes/ gaudere ꝛ
letari nunq̄: tristicie et merore detineri semper. Pa.
Adducis me facile vt credā suspectas eos habere fini
timas ciuitates/cũ quibꝰ et infensa odia cōfiteor: pter
cōtinua que exercent bella/et dominādi libidinē qua
plurimũ incendunt. Cum his vero quibus imperant
populis nihil accipere possum nisi amorem ꝛ dulcissi
mam pacem. Porro si cum finitimis sint inimicicie/
si oriant bella/ac demũ etiā augentur imperia: sub
ducunt opida: profligant acies: spoliantur/ꝛ capti/
uant hostes: populatiões magne fiunt: tropheis de

coraƚ patria: victorijs celebraƚ: triumphis extollitur Hinc et principū gloria / ⁊ vrbiū ornatus / et inimicorū timor / et populorū inter se leticia atq3 erga principes fides ⁊ amor crescit. Cha. At tantū narras que ꝓspera sunt et leta: ac que frequētibus accidunt aduersa et tristia ꝑtermittis / Quasi semꝑ eos putes debellare hostes / potiri victoria: triūphis exultare: nūq̄ vero vinci: ꝓsterni: agros suos populari: bona sua diripi / et e suis se oppidis deijci. sed maiora hec ꝑteream⁹: de minoribus tantū dicatur. Quippe si cōferas quas strages suorū et cedes sustinent: comperies longe maiore damno q̄ lucro partas eorum victorias constare. discussa ꝓratione decessisse plus illis q̄ accessisse His adijcias vt populorū etiam suorū odia ne dū finitimorū intelligas / quod ad inferenda bella et persequendos hostes / opus illis est ingenti et multo exercitu: multo nauigio: longa armorum et machinarum preparatione / que quum magno et inestimabili constent sumptu / nec ꝓprij suppeditēt redditus: necesse est nouis vectigalib⁹ vexare populos: nouas īducere p̄statiōes: nouas āgarias: augere tributa: multiplicare onera: exhaurire es oim: eradi marsupia / imo viscera

Palinurus.

pauperũ: paruos atq3 magnos diripe/spoliare/ deculcare. Inde fit vt quã inuisos manifeste se cũctis intelligãt: suspectũ tũ sibi incipiant h̃re quẽq3. Nulli⁹ fidei: nullius amicitie credere) cõiectari oĩa in malam parte. [illegible] vt quos iniuria effecit inimicos [illegible] reuocari in amicitiã nũq3 [illegible] insurgit: grauiores [illegible] [illegible]. Quorundã patrimonia publicant/ alios iugulari/aut strangulari iubent/voluntate pro ratione vtunt: eorũ quoq3 quos tantis leserunt malis cognitos affines: amicos: socios: seruos q̃si fidei sue diffidẽtes ꝑsequunt. Cũ ceteri q̃ chariores etiã videbant exempla aliorũ ꝓponũt sibi acuuntq3 ipsi nõ minus odia. Nam non minus rebus suis ac saluti sue timẽt. Ita pedetẽtim ciuitas oĩs indignat: obmurmurat: rapit ira: odijs incendit: cogit nouas cogitatões noua cõcilia molitur. Mox eo deueniũt vt hec intelligẽtes videãt quãte ruine, quãtoq3 ꝑcipitio subiaceãt: q̃ tenuissimo q̃si quodã filo pendeãt impia sua. Cũ cernũt eos pallere: tristari: cõsumi/expauere oĩa: torqueri scelerũ suorũ cõsciẽtia, que ꝑma est penarũ oĩm

Palinurus.

Timere hostiū insidias: ciuiū ↄspiratões: domestico
rū ꝓditiões: oppressoꝝ vindictas. Tunc securū nihil
existimare nisi q̄d vi ac ferro tueant. Propterea non
credūt se tuto cuiꝗ̄ nō ministris: nō necessariis: non
germanis: quoꝝ maioꝝ etiā ꝗ̄ alioꝝ auctoritatem
magis formidāt: arcent se ab aspectu et p̄sentia oim.
cingūt se fossis et aggerib⁹: claudūt se arcibus q̄si ad
ꝑpetuos dānati carceres/custodib⁹ etiā tanꝗ̄ ad ex/
peditionē belli paratis: vt obsideri eos putes circūual
lant. Nihil illis dulce: nihil sapidū: nihil iocundum.
Dormiūt cū magna inq̄etudīe cū maiore etiā vigilāt.
Terret illos ↄuent⁹ hominū: angit sollicitudo timēt
colloquia: timent salutationes: timēt dona: suspecti
illis aditus: suspecte selle: suspecti cibus ⁊ potus: qui
nec etiaꝫ nisi p̄gustati sumuntur: suspecti pellicum et
item vxoꝝ thori. Quibus mirū est cur sine cuiusꝗ̄ pre
gustatione ↄgrediant: ipsos vero quoꝝ se custodie
comiserūt non minus extimescūt: q̄bus quū carere ne
queant ob tutelā suam/eo magis auget eoꝝ timor ⁊
miseria q̄ armatos ꝑ firmiore illos p̄sidio esse neces/
se sit/quare alienigenas et barbaros hoies atꝫ abiec/
tissimos quosqꝫ sibi deligūt/ eosqꝫ frequēti⁹ comitāt

pauperū: paruos atq̄ magnos diripe/spoliare/ occulcare. Inde fit vt quū inuisos manifeste se cūctis intelligāt: suspectū tū sibi incipiant hr̄e queq̄z. Nullius fidei: nullius amicitie credere/ cōiectari oīa in malam partē. [redacted] Quorundā patrimonia publicant/ alios iugulari/aut strangulari iubent/voluntate pro ratione vtunt: eorū quoq̄ quos tantis leserunt malis cognitos affines: amicos: socios: seruos q̄si fidei sue diffidētes p̄sequunt. Tū ceteri q̄ chariores etiā videbant exempla aliorū p̄ponūt sibi: acuuntq̄ ipsi nō minus odia. Nam non minus rebus suis ac saluti sue timēt. Ita pedetētim ciuitas oīs indignat: obmurmurat: rapit ira: odiis incendit: cogit nouas cogitatōes noua cōcilia molitur. Mox eo deueniūt vt hec intelligētes videāt quāte ruine. quātoq̄ p̄cipitio subiaceāt: q̄s tenuissimo q̄si quodā filo pendeāt imperia sua. Tū cernes eos pallere: tristari: cōsumi/expauere oīa: torqueri scelerū suorū cōsciētia. que p̄ma est penarū oim

Palinurus.

Timere hostiū insidias: ciuiū aspiratões: domesticorū pditiões: oppressorū vindictas. Tunc securū nihil existimare nisi qd vi ac ferro tueant. Propterea non credūt se tuto cuiq̄ nō ministris: nō necessariis: non germanis: quorū maiorū etiā q̄ aliorū auctoritatem magis formidāt: arcent se ab aspectu et p̄sentia oim. cingūt se fossis et aggeribꝰ: claudūt se arcibus q̄si ad ppetuos dānati carceres/custodibꝰ etiā tanq̄ ad expeditionē belli paratis: vt obsideri eos putes circūuallant. Nihil illis dulce: nihil sapidū: nihil iocundum. Dormiūt cū magna inq̄etudie cū maiore etiā vigilāt. Terret illos cōuentꝰ hominū: angit sollicitudo timēt colloquia: timent salutationes: timēt dona: suspecti illis aditus: suspecte selle: suspecti cibus et potus: qui nec etiā nisi p̄gustati sumuntur: suspecti pellicum et item vxorū thori. Quibus mirū est cur sine cuiusq̄ pregustatione cōgrediant: ipsos vero quorū se custodie comiserūt non minus extimescūt: qbus quū carere nequeant ob tutelā suam/eo magis auget eorū timor et miseria q̄ armatos p firmiore illos p̄sidio esse necesse sit/quare alienigenas et barbaros hoies atq̄ abiectissimos quosq̄ sibi deligūt/eosq̄ frequētiꝰ comitāt

Deijciūt sepius ac exterminat quo saluti sue (& si nō alia at saltē hac via) cōsultū esse possint. Quid fecit et ignatius dici q̄at: q̄ȝ hoībus exteris: manib⁹ flagitiosis se cōmittere/suos vō prudētes: sobrios: iustos spernere atqȝ deuitare. Quanta ista tyrannorū felicitas: quos continu⁹ et ingēs semp angore afficit met⁹ quo non modo animi grauiter excruciant: sed cūcta insup dulcia mūdi dona fugant et dissipant: quante iste eorū delitie: q̄nta gaudia qui tranquillitatē nunq̄ et pacem sibi: ne dicam populis suis aut hostibus cōcesserūt/expertes omino tam sanctissimi atqȝ omniū dulcissimi boni. Que nam vbertas ista bonorum qui distracti alliūde/neqȝ sciant/neqȝ visant. neqȝ ptractēt neqȝ gustēt vnq̄: Quāta ista imperij bona: que quū ipsi videre et attrectare non possunt coiectāt necesse est aliorū cure et gubernationi ignari rerū suarum: nescij omniū ferme que sub se gerunt: fraudati quotidie et decepti ab his pstertim quos pre ceteris hauserūt: qb⁹ tn̄ quū se credāt/quot innocētiū criminationes: quot facinorosor falsas cōmēdatōes audiūt: quoties eor fidem sequuti/bonos pro malis. malos p bonis ducunt/atqȝ hos bn̄ficijs. illos penis afficiūt: qōqȝ gra

nius est/quoties ipsis etiam videntibus hi quos tamen extulerit pro sententia sua in foro quasqz legunt: concutiunt: opprimunt atqz dilaniant: quid mirum si exardescunt postea populorum odia si labefactantur postea eorum status/atqz desolantur quanta ista quamqz optanda imperia/cum quibus et seruitutem pessimam degant subiecti tantis perturbationibus. tantisqz insidiis: subiecti ipsis etiam quos sibi subiecerint: constricti quasi quibusdam regni compedibus: clausi intra arces quasi magni alicuius criminis rei: coartati instar ferarum/exclusi ab omni que foris capitur/recreatione: priuati libertate quod est tam dulce et omnibus optabile bonum. non hominibus modo sed ceteris insuper quibuscumqz animantibus: cuius priuatione quid est quod tristius aut infelicius contingere possit?

Pa. Non credis Charon bonos aliquos mitisqz et moderate nature tyrannos esse. Ch. Immo multos credo/sed tanta est dominandi libido: tantus ardor: tanta nescio quae pestis ingenita/ vt quos semel inuaserit sint summa quamuis bonitate prestantes: adeo illidat eos: illiciensqz deprauet vita potius quam imperio quod iam occupauerunt carere possunt. vel ad conseruandum/vel ad amplificandum contendunt vnguibus/ dentibusqz: Ac propterea nemo est tam

bonus tyrannus cui cõseruationis/ amplificatiõisq3
sue gratia multis nõ magnas inferre iniurias atz ob
eas illatas nõ plurimũ timere plrimas vt pati anxie
tates cõtingat. Pa. Miror cur tãtis in malis q̃ plane
ita vt narrasti vera esse puto/appetant tãtopere mor
tales imperiũ/nisi id fortasse faciũt cupidine honoris
et glorie. Quid nimiũ tam prestãs atq3 excellens bo/
num tolerabiliores reddit tãtas q̃s modo exposuisti
miserias. Dulce q̃ppe est mãdare aliis/ preferri oib9
eminere precellere: venerari: timeri: suppliciter exorari
assurgi sibi: via decedi: inclinari ceruicẽ: flecti genua
audire laudes suas: ꝛ rerũ bene gestaꝝ decãtationes
Que quũ et diuina numina plurimũ capiãt/facile in
telligi põt quantũ et his quoq3 mortaliũ mẽtes capiã
tur. Ch. Que tñ capere potest tyrãnos ullius hono/
ris aut glorie exhibitio: qui se certo inuisos omnibus
esse sciunt. A quibus si laudent: si audiat: assurgat:
atz incuruet/intelligũt palam vl assentatiõis vl timo
ris causa id fieri. Quare nõ est ita dulcis: vt putas. hu
iusmodi/honoris et glorie extorsio magis q̃ exhibi/
tio. At vero dulcioris est qui in priuatos/homies ab
amicis et beniuolis honor exhibet pp̄ter aliqd eorũ

egregiū facinus aut excellentē virtutē. Vera ista glo/
ria/vetus iste honor/ac dign⁹ qdē q̄ et diuina numi/
na capiant. Pa. Nullā ergo video causam cur tanto
pere impia desyderent/desiderataq; conseruent: nisi
q̄ habēdi cupido: qua tm̄ trahit humanū gen⁹: in his
maxime explet. Quo em̄ quisq; plus auri: agrorum:
edificiorū: oppidorū acqrere possit/ nullo pcit labori
quantumcunq; vis magno et intolerabili. [redacted]. Ita qm̄ tyranni sup omnes
plus possideant/sup omnes et beatiores vident: licet
cetera eis tristia sint/atq; peracerba. Cha. neq; istud
quidē affert vllam beatitudinē: naz in primis nō effi
cit diuitē maior habūdantia q̄ minor cupiditas. Qui
em̄ paruo cōtent⁹ est id tm̄ cupit quod necessitati vite
sufficiat/is habunde est locuples: pter honestū quod
facilius implere potest desyderiū/quod qm̄ et imple
uerit liberat⁹ est ab omi/qua alii rapiūt/habēdi anx
ietate. Qui vero quantūlibet diues plura concupiscit
pluribus indiget qa pseuerāte acquirendi insacietate
efficit minus voti cōpos/quo em̄ magis crescit multa
rum rerum possessio/magis etiā cupiditas/neq; fine

vnq̄ habet vorago illa cupiditatis. Deinde non est
iudicandꝰ quisq3/ vel locuplex multitudine/ vel paup
paucitate diuitiarū/ sed vel rerum magis implemēto
vel necessitate. Nam si multitudinē excedūt sumptus
quod potestis credi diues/ q̄ minus habet q̄ꝫ necesse es/
set: quare quū necessitatē sepius magnā patiant̄ q̄ tā/
tam imperij molē administrāt indigētiores etiā pu/
tādi sunt priuatis hoibus/ q̄bꝰ licet tenues sint opes
at necessitatibus saltem suis/ vł pares/ vel superiores
Taceamus graues/ quas quottidie expilationes/ vł
rapinas perferūt a questoribꝰ suis/ et ab his maxime
quorū fidei magis credūt: qui quo maiora etiā nacti
sunt imperia: eo maiora vtiq̄ꝫ furta maiorēq̄ꝫ pinde
rerum suarū diminutionē paciunt̄/ a quibꝰ priuatos
saltem homines liberos esse constat. Qui ꝛ diligētiꝰ
patrimonia sua ipsi per se curare/ ꝛ attētiꝰ omnia intu
eri possunt. Dicamus vero curas/ ꝛ labores q̄s in ad
ministrandis tantis opibus/ gubernādoq3 tāto potē
tatu tolerare eos oportet: quoꝝ fortiores q̄ꝫ Herculis
humeros necesse est ad sustentandā tantā molē: plu/
res etiā q̄ꝫ Argi oculos ad tantā rerum varietatē pui
dendā. atq3 distribuēdā/ plura q̄q3 q̄ꝫ Iani aut Per/

Palinurus

tumni capita ad itelligēda/examinādaqȝ tot ac tāta quū hostiū: tum populorū suorū que illis negotia deferunt. Que tanta animi vis que nō debilitet: q̄ tanta soliditas que nō cōcutiat: que tanta ꝓmptitudo que non remittat. Cui⁹ est tanta valitudo/tm̄ robur/qui se tam vasto curarū ponderi paruȝ audiat polliceri: Cuius est adeo equabilis/et moderat⁹ anim⁹: adeo ꝑseuerās: q̄ tā mltis/tanqȝ cōtinuis laborib⁹ nō defatigari: nō quassari vnqȝ/atȝ infringi possit: Omittam⁹ mortales: de nobis tm̄ q̄ hec vltima loca colim⁹ loqmur. Verū putas Palinure beatiorē esse vel me q̄ pauprim⁹ sum oim: qui nihil pt̄ hāc q̄ cernis pusillā lintrē possideo vl' Plutonē tā lati tāqȝ imēsi regni tirānū itelligo/et si taceas q̄le de hoc sis iudiciū platur⁹: crede mihi minime meū cū suo statu cōmutarē. Pa. q̄re

Ch. Quia let⁹ ago ⁊ sum̄a ani quiete. Nō vlli⁹ rei vllā gero nisi trāsuehēdi hasce huc descēdētes aias: ⁊ ꝯseruādi icolumē hūc faselū meū: sollicitudinē in q̄ dicā tibi q̄cq̄d ē q̄d me grauet. Quū eni ꝓpter vetustatē fatiscat aliqn̄ rimis: curare me oportet vt restituat integritati sue. Quare eū cōsuo sepi⁹. ⁊ obstruo si qd rimarū ē/hec ois mea cura ē: h ois labor. At pluto cū tātis di

ustijs suis ac regno tanto nunq̄ letat / nunq̄ quiescit
tot curis carpitur. quot repletur hic vmbris locus / im
plicatū semp habet vbiq̄ animū / hinc fertur / illinc ra
ptur / omnibus intentus locis / omnib⁹ occupat⁹ mi
nistris / huic mādat / illū terret / alios acciri iubet / metū
illi omnia incutiūt / nunc terre hiatus: nunc motꝰ for/
midat / Sepe illū trepidare cogit lampas phebi ne vl
la ex parte irradiet regno suo / Sepe et fulmen magni
fratris ne penetret auerna atq̄ labefactet / q̄tiens vidi
ego illū dū reb⁹ suis timet iniectū summo curru pa/
grare omnem hanc regionem: lustrare fines: scrutari
omnia diligēter / ascēdere etiā in superū orbē / circuire
terras / puestigare quodcūq̄ periculum pferre posset
nihil omnino incauti et inexplorati relinquere / q̄ cum
multis in locis: at marie ea solet efficere in terris Sici
lie: que magis etiā eū terrēt ꝓpter magnas reluctatio
nes Tiphei gigantis. quibus totam conquassat illā
patriam. Nam postquam ipse ausus fuit bella infer/
re celo / iniecere superi eius corpori Trinacriam: sub
qua ab omnibus vndique montibus pressus: et gra/
uat⁹ / conatur sepe se attollere: impositaq̄ sibi reijcere
Proindeq̄ magnos concitat motus / ac tantos qui

dem vt hec loca nostra concutiat grauiter et tremefa/
ciat. Cogita nūc q̄ leta ⁊ optāda sit sors huius inferni
tiranni: cuius tot diuidit animus curis. tot ꝓpellit tu
multuationibus: quē tot oporteat p̄cauere pericula: tot
dispensare ministeria: omnia percensere: omnia cor/
rigere: omnia. vel ipse gubernare. vel aliis gubernāda
cōmittere. Attende rogo. et vel ex hoc vno collige eius
felicitatē. Nam si me deficere cōtingeret huic nauicu/
lario ministerio: quod ita necessariū ē (vt vides) neces
se esset eum vices meas subire: ne alioquin deficiente
portitore regno suo male succederet. Pa. Hoc profe/
cto non modo verū esse video: sed manibus eciā ipsis
(vt aiūt) tango. Nā ea nocte q̄ alto somno grauatus
e puppi i mare excussus fui. id cōtinuo sensit Aeneas
meus. q̄ errantē sine magistro nauē intelligēs guber/
nauit eam tota ipsa nocte: non indignatus. q̄ que scep
trum gestare solebāt. remum eciā manus attrectare.
Ch. De magno eius germano nihil loquor nō me la
tet quātos ⁊ ille labores ac curas substinet. Sed id p̄
cipue scio quū temeritate Phaetōtis totus pene orbis
conflagrasset quantū tunc regno suo timuit: quantū
tota celi menia circuit. et ne q̄d labefactū viribus ignis

f iii

corruere exploravit. Preterea tertium fratrem mode/
ratorem vndarum/cuius plurime etiam ac maxime
cure nō facile explicari possent/sed presertim que sub
illa quoqȝ Phaetontea conflagratione ad summum
pene vsqȝ exitiū cum toto regno suo eum affecerunt/
Pa. de hoc possum quid oculis meis vidi afferre testi
moniuȝ/vidi equidem tēpore illius quem supra retuli
horrende apud Siciliā tēpestatis: commotū grauit
Neptunum/⁊ ex alto prospicientem vocasse ad se Eu
rum et Zephyrū increpatis acriter eis pro tanta susci
tata tempestate/placasse ocius omnia atqȝ tranquilla
redidisse. Quod argumentū prestat mihi euidens plu
rimaꝝ: vt inqs: ac maximarū: q omnia in latissimo
imperio suo patria sint: curarū suarū. Cha. Dic oro
Palinure putas ne iā beatā esse tyrānorū vitā: Pa.
Minime. Cha. Optares ne viues eorū sortē: Pa. vt
quid optarē: in quo nihil omino optandū esse mani
feste itelligo. Ch. Ergo certo eos arbitraris miseros
Pa. Non miseros modo/sed oim etiam miserrimos
Ch. Mirꝝ q nō eos tāta frui beatitudine pdicabas
Pa. Quid mirum si cec⁹ laudet tenebras: q̄s postea
luci restitut⁹ dānet. Ch. vis vt et alia coꝝ mala tibi

referam? Pa. Restāt item alia. Charō ꝛ alia ꝛ gra
uiora. Pa. Quid audio grauiora haud vnquā istud
credam posse his que modo dixisti grauius aliquid
addi. Ch. Credes quū audieris. Pa. Dic ergo Ch.
vides vt appropinquamus iam ripe non possum lon
giora tecum iam facere verba. Pa. Rogo te mi Cha
ron ne fallas auidissimā expectationē meā. Ca. An
ceterarū vmbrarū quas in littore reliq auidissimā etiā
expectationem vis vt fallam? Pa. Non diu morabe
ris/perge o mi Charō. Ch. Immo diutius ꝙ soleo de
mortuus sum: sed lentus etiā nauigaui ꝓpter te cuius
fabulatione delectabar. Pa. Age ergo vt facis lentio
rem ꝓtrahe nauigationē vt que reliqua sint dicenda
prosequi possis. Ch. Ea tandē tanta est tibi audiēdi
cupiditas? Pa. Tanta. Ch. Morem tibi geram q
in re illud te scire velim ꝙ plurimum miseram reddit
mortaliū vitam: instabilitas scilicet et ruina rerum.
Nam certum nihil et permanens in vita quisꝙ sibi
polliceri queat. Quomodo is beatus censebitur cu⁹
summam quantumuis et plenam beatitudinem mi
nima omnis disturbatio violare ꝛ auferre potest? sane
quum omnia apud mortales infirma atq; mutabilia

Nota bene

sint. Nulla tamē infirmior sors est atqꝫ mutabilior q̄ tyrannorū/ quorum etiam cum maior sit exaltatio: et sublimata magis status altitudo: magis est proinde (quum mutari eas cōtingat: casus ꝛ ruina. Inde tāte tyrannorum: proditiones: euersiones: trucidationes/ vt nemo eorum fere vnq̄ euaserit/ qui non vel regno depulsus. vel veneno necatus: vl' crudeli aliqua et pessima morte cesus vel peremptus sit. Qui talem eorum vitam optabit: qui pro modici temporis foelicitate: si tamen illa foelicitas appellāda sit: tā tristi postea: tamq̄ amaro fine cōsumatur. Horret anim⁹ dicere/ nam ne credas his tantū mortales subiectos malis: esse sensimus et horum magnam partem aliquādo nos inferi: licet tam valida nobis/ ꝛ munita sit ciuitas/ tam firma ꝛ prepotens atqꝫ omnibus vndiqꝫ presidijs circumsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei: quā Hercules heros ille fortissimus hec regna penetrauit: perfregit fores: inuasit regem: exterruit reginam: quā at ān socij eius rapere adorti erant: abstraxit cerberū/ vinctūqꝫ et catenatū magna vi in orbē duxit/ concussit loca oīa: trepidare oēs

vmbras atq3 ipsos iudices fecit / me quoq3 nō modi/
cū lesit quē crepta cymba cōto hoc meo pcussit / impul
sumq3 grauiter in mediā paludē exturbauit: simul eā
dem tunc desolatum isti baratrū totum / Credidi tūc
supremū / Plutoni finem aduenisse regni sui: neq3 mi
nus illū cū cōiuge in pdam duci ad supos q̄ tartareū
canē: sed paulo hūanius cū eo actum est q̄ opinabar
Nam tandē sibi ac regno suo bene cōsultū est: neq3 tñ
ita ꝯsultū est qn triplici custode suo qui tā necessari⁹
erat spoliaret: q̄ si opinionē meā q̄ cōmūis erat fata
coequassent tūc cernere fuisset vtrū beatior / vel meus
vel plutonis tanti regis status esset / Ego quidē nihil
ambigo priuat⁹ fuissem hac nauicula. hoc eni habeo
tātū quod adimi mihi possit: priuat⁹ etiā fuissem rege
meo sed qtāt alios voluissem reges pcul dubio īuenis
sem q̄ ministerio meo indigites seruitiū meū plibēter
sibi delegissent. et fortasse hoc lucri fecissē / q̄ p vetu/
sta et attrita / qualē hāc intueris / nouā mihi et magis
solidā lēbū acq̄sissem. At pluto quātas opes: quātos
honores: quantū regnū amisisset: quantā in egestatē
quātā in calamitatē decidisset / Qui neq3 par q̄ aliud
regnū vti parē ego vel meliorem nauim neq3 parem

aliū famulatū vel parē ego vel meliorē dominū inuenis
sem. Excedo iam modum dicendi/sed si tempus sine-
ret narrarē ⁊ q̄bus olim curis vexatus/q̄toq3 timore
pcussus: iupiter bella Gigantum fuit summ⁹ olimpi re
ctor. Cuius narratio maiorē etiā augeret eorū que su
pra dixi maiorū cōfirmationē. Pa. Haud op⁹ est exē
plis mihi. Nam nemo mortaliū fuit q̄ maiora q̄ ego
vnq̄ viderit eorū malorū exēpla. Quid enī. extitit his
tēporib⁹ troiano rege mai⁹: q̄d opib⁹ suis cumulati⁹
Quid opibus muniti⁹: ⁊ pulchri⁹: ⁊ q̄d demū exitu
tantoꝝ bonoꝝ tristi⁹: q̄d crudeli⁹: q̄d flebili⁹: Vidit
infelix pater tam arduū/⁊ longū bellū: tot cruentas
mortes natorū suorū. Vidit euersam funditus ⁊ incē-
sam vrbem. Vidit latrantē cōiugem/captiuas nurus
et filias: populationē tantarū diuitiarū: ipse q̄q3 qđ
vltimū restabat illi senectut⁹ sue solatiū Pyrri ense cō
fossus/et crudelissima morte cōsumptus est. Ch. q̄s
meli⁹ me hec nouit/qui cunctos hac scapha transuexi
A quib⁹ et omnē calamitatē suā seriatim pdidici. No
tus est abunde mihi Priamus: cui⁹ cognito acerbo
casu/non potui non dolere/Notus est Troilus: not⁹
Hector ⁊ Deiphebus: nota est cetera tot filiorum ac.

nepotū turba: noti innumerabiles/ qui illo bello pe rierunt troiani pariter et graii duces/ Nota est infini ta que tunc occidit populorum manus Nullo enim in tempore longiorem interfectorum multitudinem huc descendisse/ q̄ illo quo ita lassatus fui vt pre multitu dine omnibus transuehendi minime hec Cymba suf ficeret: plane quid opus est tibi monitore ad aperien das eorū miserias quas tu subiectas oculis tuis habu isti/ q̄ si pre angustia temporis liceret (iam enim vi deo propius nos applicare ripe) narrarem et milia aliorum tyrannorum/ ex quibus cresceret etiam ma gis tibi opinio eorū calamitatis. Nam illud possum quod certo scio tibi verum confirmare/ nullum fere me vidisse vnq̄ tyrānorum huc descendentiū (descendūt porro oēs) q̄ nō vel alicuius veneni infectionē: vel magnas vl cerū cicatrices et sanguinolēte alicuius mortis horrida si gna p̄ se ferret. Ita mihi ē videre tot/ ac tātos necatos cōfossos: cruētatos: trucidatos. Pa. q̄s nūc se tātis in malis tyrannū vnq̄ esse optabit? q̄s impia asseq̄ q̄ret que iam certius certo cognosco magis fugienda etiā q̄ meduseum caput. Cha/ Audisti quibus apud supe ros tyranni malis torquentur sed si intelligeres que hic

apud inferos grauiora etiã illis parant͛ p horrescere
et longe magis eorũ sorte/ Pa/ Ergo et alia hic tyrã/
nis parant͛: Cha/ Credis Palinure scelera q̃ patrãt
mortales hic aliqñ ĩpunita esse: Pa/ Hoc modo ani
maduertebã/ Ch/ Animaduertẽdũ est igit͛ tibi q̃d cũ
q3 in vita peccat pari demũ post mortẽ et respondẽte
peccatis pena puniri/ Nã vt capias q̃d dico/ si tu Pa
linure artẽ tuam nauiculariã viuẽs male exercueris: si
i dominũ tuũ mali q̃cq̃ vel cogitaueris/ vel cõmiseris
si inaudiens dicto suo extiteris: inuenies hic tibi ppa/
ratas his que deliqueris similes penas/ Pali/ Nihil
pfecto/ Charon scio q̃ male egerim vel in dominum
meum peccauerim nisi somnolentã illam dormitionẽ
meam/ qua negligentius certe q̃ debebã me gessi/ Nã
magno in periculo nauim simul et dominum quem
vehebat meũ reliqui/ nisi vigilãtior ipse et cautior me
lius sibi cõsuluisset: sed penarũ satis tum ob hoc cras/
sum peccatũ meũ etiã in vita recepi. Ch/ recipies et iã
i morte/ Ibis enim quũ e naui te dimisero ad seueros
iudices vostros/ q̃ examinãt et cẽsent delicta omnium
Ducẽt q̃q3 te in examinatione/ scrutabunt͛q3 crimina
tua. Videor vero videre q̃li te iudicabunt pene subijci

endum. Pa. Quali? Ch. parē peccato tuo tibi penā statuent. Nam quū somno peccaueris: eterno etiā se somno damnabūt. Pa. Dormiā ergo ineternū. Ch. Ita puto nisi grauius sit aliud peccatū tibi. Pa. sic mi tes habeā iudices vt non sit grauius aliud mihi. Cha. Nullam ergo nisi somni poenā patieris. Pa. non hec grauis poena mihi videt. Ch. ~~nequaquam a bonis ac magnis quippe uel etiā aliqua virtute pditis viris grauissima existimat.~~ Pa. quas vero dic penas perferent tyranni? Ch. audis tot clamātes & lamentantes voces: tot horrificos planctus: tm̄ stridorē ferri: tot tractus catenarū. Pa. delectabat me adeo sermo donatio tua vt his minime animū itēderē/ sed qd audio tā triste atq3 horrendum/ q pre horrore pene aures mee sub sistinere nō possunt? Ch. sunt hec que audis tormēta tyrannorū. Nam quū illi in vita carcere quēq3 inclusérint: spoliauerint: flagellauerint: trucidauerint/ in sūmum luctū: insummā egestatē/ & calamitatē deduxerint: dānati sunt etiā ab incorruptis iudicib9 ad pferendas pares penas/ Ideo teterrimis q3 carcerib9 inclusi/ spoliati/ flagelati/ rotati/ cesi mēbratim ac mille atrocissimis mortibus cruentati/ tātos edūt/ q̄tos

nudis gemit⁹: tm luctū: tot ac tantos rebo at⁹ clamo
res atq; eiulatus. Pa. Dic etiam mihi Charō an his
penis plectunt q magni atq; primarij tyrannis assi
stunt. Ch. prorsus hisdem. Nam suasu et cōsilio eorū
maxime cōmittūt tyrāni scelera sua. Pa. an et in vita
illi beati? Ch. nōsecus ac tyranni qbus assistunt. nā
hisdem quoq; malis subiecti sunt: eadē eni sunt i eos
populorū odia/maiora etiā inter se: eedē cure: eadē
pericula. et quod mirabili⁹ est: deijciunt sepe a tyran
nis suis: et vel carcere: vel morte aliqn pessima affici
unt. Pa. tanta est ergo tamq generalis oim calamitas
Nullam vero prorsus esse putas hominū sortem quae
beata duci possit? Ch. Immo beatos aliqs nō nego
fuisse mortales sed perraros tn. Pa. quos perraros?
Ch. q amore [redacted] Nam virtus p se tam dulcis: tamq
iocūda res est/vt incredi [redacted]

Qui beati

Nota hic qui dicar vita vere beati esse dicatur

Virtutis premia.

Palinurus.

Quā qui vere est assequi nequit [illegible] pter litterarū stu
dia dulcissima [illegible] cogitatione habet [illegible]
tū ꝑdulcia sibi bona: stabilia: ꝑpetua: īcorrupta pcl
git/custodit/amplectit. Reliqua vo mūdi supmo tā/
dem gustu amara: ifirma: momētanea: corruptibi/
lia fuco mēdatiora: hilo igniora: billa leuiora pa/
pis volātibꝰ leuiora fugit. ꝯtēnit: abijcit: ꝯculcat: ꝯtētus
q3 seipō ac hōestissimis suauissimisq3 studijs suis to
tū nihili mūdū ducit ruetē etiā nō formidat. r his recre
at/refocillat: letā r iocūdā agit vitā. ridet tantas ho/
minū/tāq3 stultas r vltro sibi q̄sitas anxietates: tot
ineptias: tot cassos labores: tot inanes curas: nemi
nocet: nemini molestꝰ est. Laudāt eū oēs: ꝑdicant:
admirant: beniuolētia cōplectunt: fauore ꝑsequunt
q̄ vere hic beatꝰ est qui cōscientie sue inocentia et inte/
gritate fruit. Quod pmū est et dulcꝰ omnibꝰ bonus
securusq3 sui nullo timore angit/nulla angustia torq̄/
tur. nō timet largas (q̄bꝰ caret) q̄sq3 nihili facit dsus
tias sibi a potētioribꝰ eripi Nō timet a q̄cūq3 se ledi q̄
nec quēq̄ se lesisse certo itelligat: q̄ ve hic felix: ē q̄ tot
tātisq3 semotꝰ curis r pīculis: tātaq3 vacuꝰ ꝑturbatio
nū sibi semꝑ alijsq3 iocūdus. letet semper et omnibus

quotquot sunt mundi honestis & his etiā que celibus
cōmunes sunt p̄fruat̄ voluptatibus/ qui [redacted]
[redacted]/cōtēnat oīa. cōtēnet̄
q3 oīa possideat Nā ꝗs possidere oīa videt̄/nō q̄
oīb⁹ habūdet/sed cui nihil deficiat. Porro illi nihil
deficit q̄ nihil cōcupiscit. Cōcupiscēs aūt nihil/cōtēnit
oīa. Cōtēnnēsq3 ita id asseq̄t qd̄ desyderat. Desy/
derio vero suo frui ea demū vera & sola btitudo/btō/
rumq3 omniū plenitudo est. Pa. Hi ergo quū nihil
mali egerint penaꝝ etiā nihil patiunt̄. Ch. nihil p̄sꝰ
[redacted] magnū assequūt
Pa. qd̄? Ch. vel celi fiūt incole/ cōmūicātq3 eternum
illis celestibus bonis. Vel si huc descendūt, mittunt̄ in
[redacted] fortūate
campi aperti/leti/eim omnino penarum expertes/
Pa. O si mihi ad mortales redire aliqn̄ contingeret.
inclamarē q̄ magna possem voce admonerē pro suo
quemq3 officio & dignitate/accusarem tamtam labo
rū frustrationem tantā curarū vanitatē/ tot corrup
tas opiões/pūersaq3 iudicia/sed q̄ maxie increparē
q̄ vel magistratu quopiā magno/vel imperio caeteros
antecedūt / ostenderē tāta que antea ignorabā sed te

Gradatio color.

docente tunc intelligo mala eorum grauissima: dictu
horribilia: reuocare oēs a vitijs: ab inferēdis iniurijs
ad meliorē victū a supflua agendarū rerū cura: inten
derem desideriū virtutis: laudare innocētiā: pdicare
frugalitatem: exhortarer cunctos ad bene/grauiter:
castigateqz viuendū: ad se cognoscendū/ad contem/
nendū tot caduca et [illegible] /
gis [illegible] bona/[illegible] artes
ad ingenuas exercitatões/ad studia literarū ad spes
[illegible] . Ch. Et recte sane
sed vides et ripam attigisse/egredere iam. Pa. Et iā
egressus sum. Ad iudices eo/placidā opto tibi semp
nauigationē/salue o Charon et vale. Ch. Et ego ad
reliquas vmbras redeo. placidos opto tibi semper iu
dices salue o Palinure et vale.

Luciani Hercules locutores Dioge nes/Hercules Diogenes.

Nunquid Hercules ipse est haud quisqz me
Hercule alius arcus/claua/pellis leonina
magnitudo ipsa/tot9 deniqz Hercules ē. igit e vita de
cessit qui Iouis fuerat filius: dic queso o pclarissime
mortuus ne es: Ego enim quum terre supessem tibi

haud secus q̄ deo sacrificaui. Her. recte q̄ppe sacrifi/
casti. Hercules enim ipse in celo vna cum diis immor
talibus cōsistit. Ebē apud se habēs crurib⁹ formosis
simā. Ego vero qui te alloquor sua sum vmbra. Di.
Quid nam dicis amabo vmbra ipsi⁹ dei: Her. Fieri
enim potest altera eum ex parte deum esse. Altera vita
decessisse. Dio. Vtiq̄3. Her. Ille eni nequaq̄ mortu⁹
est. Sed ego dumtaxat / q̄ sui sum imago. Dio. Per/
pendo nūc pọptime te ipsum pro sua virili parte. Plu
toni tradidisse. Her. Sic res se habet. Di. quo pacto
igit calidissimus quū sit Aeacus. te eum nequaq̄ esse
non nouit. Sed admisit tanq̄ subinductū Herculez
Hercu. Qm̄ sibi sum perq̄similis. Dio. Vera autu/
mas. nam ita p̄similis / vt ille ipse sis. Caueas igit ne
cōtra sit tu q̄dē Hercules existat. Imago xo apd̄ de/
os immortales Eben in vxorem duxerit. Herc. Au/
dax nimiū es atq̄3 loquax / ⁊ nisi ab argutiis q̄s i me
intulisti desinas: senties q̄ primū q̄lis dei imago sim
arcus eni nud⁹ est atq̄3 paratus. Dio. Cur autē de ce
tero te timeā quū semel mortu⁹ sis. Sed p tuū Hercu
lem dic queso: dum ille viuebat / eras ne vna secum: ⁊
nūc imago existēs aut vnus quidē eratis in vita / postea

Hercules

Hs e vita decessistis seperati/ille quidem ad deos im/
mortales aduolauit/tu vero vmbra vt dignū videtur
ad inferos aduenisti? Her. ~~Ego pro eo quidem foret ne~~
~~q̄q̄ [illegible] tamen au/~~
~~res quoq3 ad hoc porrigas.~~ Quicq̄d eni Amphitrio/
nis in Hercule erat id ipsum morte affectū est/qd̄ ne/
pe/ego sum vt dixi totus.quod aūt Joui attineret est
cum dijs immortalib9 cōstitutū. Dio. Perspicue nūc
intelligo/Autumas eni eadem vice Alcmenam duos
peperisse Hercules/vnū q̄dem ex Amphitrione/alte
rum vero ex summo Joue.ex quo factū est vt gemini
vnius matris vtero lateretis. Her. Nequaq̄ o insane
idem profecto ipsi eramus ambo. Dio. Neq3 adhuc
ad intelligendū id facile est/duos Hercules in vnū ex
cōpositos/nisi quis diceret vos tanq̄ yppocentaurū
in vnū fuisse copulatos hominem videlicet atq3 deum
Her. Nonne sic tibi homines componi videt animo
et corpe? vnde quid prohibet animū quidem ipsum
ex summo Joue natum adesse celo/me vero mortalez
ad inferos aduenisse? Dio. Vtiq3 eleganter hec disse
ruisti si corp9 hac tēpestate esses:sed i corporea es ima
go/itaq3 pīculū ē te triplicē iā fecisse Herculē. Her. q

nam mō triplicē. Dio. Hoc q̄dē mō. nā si vn⁹ in celo existit. tu vero apud nos imago. Corpus aūt apȯ tumulū iam in pulverē versum. hec tria iam cōfecta sunt Animaduertas igitur vellim quem tertiuȝ corpori esse intelligas patrem. Mer. Audax es atqȝ sophista/sed quod nomen tibi est/q̄huc aduenisti? Dio. Diogenis Sinope imago/ipe āt p ipm Jouē minie cuȝ diis me imortalib⁹/sed cū mortuoꝝ optimis cōstitui. Homerum atqȝ huiuscemodi fabulas deridens.

Luciani Virtus dea locutores Virtus/Mercurius/Mer.

V Irtus dea p epistolas orauit modo vt ad se irē/Eo pcōtes q̄dnam me velit illico ad Jouē redibo. Vir. Salue Mercuri ago tibi grās q̄ñ q̄dē tua i me pietas/atqȝ benignitas efficit vt nō penit⁹ despecta ab oi cetu deoꝝ sim. Mer. expecto q̄d narras tu mō pbreues narratōes facito/nā edixit vt cōfestim ad se redire Jupiter. Vir. Etiā ne tecū nobis nō licebit nr̄as erūnas exponere? Quos igit habeo vltores iniuriaꝝ si nō mō apud ipsum maximū Jouē rex et apud te quē sp̄ in p̄ris locū habui/colui/obseruaui

Virtus

cōdolendi facultas negat. O me miserā ad quos cōfu
giam? Unde auxiliū petā? Equidē cū ita despiciar
malo esse truncū aliquē q̄ deā. Mer. Tandem effare
dum p̄beo opā. Vir. Vidē q̄ sim nuda & feda? Hoc
ita vt sim efficit fortūe dee impietas atq; iniuria? Ade
ram sane ornata apd Elisios cāpos iter veteres illos
amicos. Platonē. s. Socratē: Demosthenē: Cicero
nē: Archimenidē: Policletē: Praxitelē: & eiusmōi vi
ros doctos: qui me dū vitam agebant piissime atq; re
ligiosissime coluere. Interea loci cū iā nō pauci saluta
tum ad nos aduolassent: euestigio fortuna dea isolēs
audax: temulēta: pcax: maxima armatorū turba cō
septa atq; stipata pperās ad nos iactabūda: eiiciqt
plebeia tu ne maiorib' diis aduētātib' nō vltro cedis
dolui iniuriā nobis immeritis eo pacto fieri. Ac non
nihil ira cōcitata inq̄: neq; tu maxima dea his vbis
me plebeiā efficies: neq; si maioribus cedēdū est. tibi
turpiter cedendū censeo. Illa vero illico in cōuitiū sese
effert aduersum me. Preterea hic quas contumelias
in me primū/dum hec inter nos gerunt/effuderit: ic
circo Plato philosophus cepit ctra nōnulla de deo
rum officiis disputare: illa excādescēs: apagete hinc

verbose inquit. Non enim decet seruos deorum causam
suscipe/cceperat et Cicero orator plura valde suadere
at ex turba armatorũ erupit. M. Antonius prepotẽs
latera illa sua digladiatoria ostendẽs: grauissimũqȝ
pugnũ in os Ciceronis iniecit: hinc ceteri mei amici p
culsi metu: fuga sibi propere cõsuluere: neqȝ enim Po/
licletes periculo: aut Phidias scalpro. aut Archime
des oroscopo: aut ceteri inermes aduersꝰ audacissimos
armatos/eosqȝ pdis atqȝ homicidijs suetos bello ad
sese tuendos valebant/ergo me infelicissimam ab ip/
sis dijs omnibus: q̃ tũ aderãt: atqȝ hominibꝰ deser/
tam pugnis ac calcibus totã cõfregere: vestes meas
diripuere: in lutũ pstratã reliquere: demũ abiere ouã
tes. Ego vero ita cõfecta cũ primũ licuit cõscendi huc
vt. I. O. M. his de rebus facerẽ certiorẽ: iã q̃dẽ mihi
vt intromittar expectãti mẽsis elapsus est. dũqȝ id vt
impetrem om̃es deos exeũtes atqȝ redeũtes pcor/no/
uas semp aliquas excusationes audio. Aut enim deos
aiunt vacare vt in tẽpore cucurbite florescãt. Aut/ cu/
rare vt papilionibus ale ppulcre pictae adsint. Quid
igit: ne vo aliq̃d sp habebũt negotij: q̃ nos exclusas
tencãt ac floccipẽdãt: Tũ etiã 7 villicus suscepit curã

Virtus

dudū ne curcubite siti pereant. Nos tñ neqꝫ diis/neqꝫ homib⁹ cordi sum⁹. Has ob res te iterū atqꝫ iterū ꝓ cor obtestorqꝫ Mercuri/q̄ sp apud deos ipos interps extitisti: ꝛ vt cām hāc meā iustissimā/atqꝫ piissimā suscipias. ad te cōfugio: te supplex oro: in te oīs mea sita est spes: atꝫ expectatō. Da queso operā ne dū a vobis excludor/ipsis quoqꝫ mortalib⁹ sim ludibrio. Nā erit qdē dedec⁹ deorū ordini: vbi homūculi me tam etsi infirmā deā floccipēdāt. Mer. Audiui: doleo: verū ꝓ vetere nr̄a amicitia vnū admoneo: durā nimis atꝫ difficilē causam te aduersus fortunā suscepisse. Nā et Juppiter ipe: vt ceteros omittā deos: cū se ob accepta beneficia nimiū fortune debere sentiat: illi⁹ vires atꝫ potētiā veret. Ea eni ad celū diis ascensuꝫ ꝑstitit: atꝫ vbi velit valēs sua armatorū manu eiicit. Qua de re si sapis inter plebeios deos ignota/q̄ ad fortune odiū extinctū sit/latebis. Vir. Aeternū latitandū est/ego ꝛ nuda/et despecta abeo.

Persona Virtutis

Responsio mercurii

Consilium mercurii

¶ Pressi sunt venustioribus typis hi Luciani dialogi Lipsi in edib⁹ Rachelofianis Anno Millesimoquingentesimodecimosexto.

Publij Ovidij Nasonis poete vita. Equestris ordinis famil
fuit, patria vero Urbe pelignorum. Sulmo troianorum opp
Pater nomine, ipse natus est ~~[illegible]~~ quinquatrijs ad decimum
quartum kalendas Apriles. Aulo Hirtio et caio pansa consulibus
qui ad mutinam bello civili ceciderunt. fratrem habuit
uno Anno natu maiore in quo Ovidius eruditissimus in
Urbe grammaticis magistro passus. Aurelio Fusco et Siribone
Afrodisio Orbilio servio [illegible]. Julio Hyginio Augusti liberto
grammatico celeberrimo carissimum fuisse tranquillus scribit.
Adversante natura Ut patri obtemperaret forum secutus est
Sed cum ille nonagesimo etatis anno interiret ipse ad musas,
vel quod ad peculiare nature munus rediit. Ex poetis
Amicos habuit Emilium macrum veronensem qui de herbis
scribit ponticum qui thebaida cecinit properciu elegiarum
auctorem. bassum qui iambos edidit. Et flaccum horatium
Venusinum. Uxores habuit tres duas repudiavit. Ter-
tiam sanctissime vixit ex qua duas filias suscepit.
In exilium cum annum ageret quinquagesimum ab Octavio
mittitur. causam exilij libri fastorum exposuit. Hortos
habuit in colle quirinali. Anno post exilium nono in ponto
ubi relegabatur e vita migravit sepultus tomis ut tradit
Eusebius. In exilio scripsit libri quinque miserie querelas
in opus geminum distinxit. Alterum tristium, Alterum exilium
in ponto inscripsit. duodecim fastorum libros composuit quorum
quorum sex desiderantur. Ante exilium ediderat Amandi Artem
Et remedium Amores ad corrinnam. medea tragedia quam m
fabius commendat. Opusculum de piscibus incohatum reliquit. Et
metamorphoseos ob exilium extremam manum non imposuit
multa [illegible] epistolas multo Arte [illegible]